

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **grafika**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Data przeprowadzenia wizytacji: **25-26 kwietnia 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	25
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	33
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	37
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	39

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Urszula Ślusarczyk, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Paweł Bińczycki, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Markiewicz, ekspert PKA
3. mgr Maciej Mazurek, ekspert ds. pracodawców
4. Mikołaj Łukomski, ekspert ds. studenckich
5. mgr Magdalena Pawłowska-Tokarska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku grafika w Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. PKA po drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku. Poprzednia ocena programowa odbyła się w terminie 23-24 października 2017 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała Nr 42/2018 z dnia 25 stycznia 2018 r.). Wizytacja została przeprowadzona w trybie stacjonarnym.

Ocena programowa została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	grafika	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	75 godzin 3 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- grafika użytkowa - grafika artystyczna i projektowa	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	90	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2275	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	117	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	143	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	grafika	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- grafika użytkowa - grafika artystyczna i projektowa	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	42	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1500	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	87	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	62	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67	-

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku grafika jest zgodna z misją Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, którą jest działalność badawcza i dydaktyczna, realizowana poprzez prowadzenie badań naukowych, udostępnianie i upowszechnianie wiedzy, nauczanie akademickie studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, prowadzenie działalności popularyzującej wiedzę oraz współpracę z ośrodkami naukowymi zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi. Uczelnia działa w zgodzie z uniwersalnymi zasadami etycznymi i regułami postępowania utrwalonymi w tradycji uniwersytetów europejskich i zapewniającymi przepływ wiedzy do praktyki oraz kreowanie rozwoju regionalnego i lokalnego, zgodnie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni. Konstrukcja programów studiów na kierunku grafika studia I stopnia oraz II stopnia jest zgodna z misją Uniwersytetu w Częstochowie, a także odpowiada celom określonym w strategii Uczelni i uczelnianej polityce jakości kształcenia. W strategii Uczelni dużą wagę przywiązuje się do podnoszenia poziomu badań naukowych, o czy może świadczyć wysoka kategoria naukowa przyznana w ostatniej ewaluacji jednostce. Zapisane cele strategiczne w obszarze kształcenia to:

- modernizacja oferty kształcenia zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy oraz z uwzględnieniem realizacji projektów edukacyjnych i dydaktycznych;
- uzyskanie certyfikatów jakości kształcenia, akredytacji kierunków studiów.

Ponadto Wydział Sztuki opracował własną misję, która jest w zgodzie z misją Uczelni poszerzając ją o kwestie związane z twórczością i działalnością artystyczną. W dokumencie tym czytamy między innymi: Wydział Sztuki UJD swą misję spełnia poprzez:

- działalność artystyczną, badawczą i naukową w zakresie sztuki muzycznej, sztuk pięknych, sztuk użytkowych oraz nauk o sztuce;
- działalność dydaktyczną w zakresie sztuki i edukacji artystycznej oraz konsekwentną politykę podnoszenia jej jakości;
- inicjowanie kontaktów oraz współpracę ze środowiskami artystycznymi i ośrodkami kształcenia artystycznego w kraju i za granicą;
- wspieranie wspólnych z naukami humanistycznymi i przyrodniczymi inicjatyw, prowadzących do naukowej refleksji oraz interdyscyplinarnych badań na rzecz współpracy i zbliżenia nauki i sztuki;
- popularyzowanie wiedzy o sztuce oraz uświadamianie roli i rangi sztuki w wykształceniu, kulturze i życiu współczesnego człowieka;
- współpracę ze środowiskiem społecznym i gospodarczym miasta i regionu częstochowskiego w zakresie kultury, sztuki i edukacji artystycznej.

Kwestie te widoczne są w aktualnych programach studiów jak i harmonogramie regularnie wprowadzanych zmian. Program kierunku grafika mieści się w dyscyplinie, do której został przyporządkowany są to sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Koncepcja kształcenia i cele kształcenia na kierunku grafika związane są z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i artystyczną, oraz zorientowane są na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Obszar badawczy obejmuje przede wszystkim dwa zakresy grafiki to jest grafikę artystyczną i projektowanie graficzne. Taki obszar badań zapewnia kompleksową realizację zadań dydaktycznych i zapewnia możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych dla kierunku i realizacji programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań naukowych, oraz działalności artystycznej; kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej oraz artystycznej. Cele kształcenia zostały sformułowane przy współpracy z samorządem studenckim, jednak pracodawcy jako interesariusze zewnętrzni nie współpracowali przy określaniu tych celów. Nie są oni również oficjalnie uwzględniani w procesie udoskonalania programu studiów. Przedstawiciele tej grupy nie są członkami ani rady kierunku, ani też nie są członkami zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zespół PKA podczas spotkania z pracodawcami mógł jednak zobaczyć szeroki zakres współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jak również dowiedzieć się o szeregu przykładów świadczących o mniej sformalizowanym, ale istotnym wpływie interesariuszy zewnętrznych na treści programowe kierunku grafika. Można zatem uznać, że koncepcja kształcenia kierunku realizowana jest z uwzględnieniem opinii i postulatów zgłoszonych przez grono interesariuszy zewnętrznych. Niemniej jednak warto zauważyć, że większe zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w doskonalenie programu kierunku grafika może się przyczynić do lepszej sytuacji absolwentów tego kierunku na rynku pracy. Rekomenduje się usystematyzowanie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w celu doskonalenia programu kierunku. Koncepcja i cele kształcenia nie przewiduje zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacjach, kiedy będzie to konieczne lub pożądane. Chociaż Uczelnia nie deklaruje pełnej możliwości nauczania na odległość – materiały dostarczone przez Uczelnię, opisujące procedury pracy zdalnej oraz sprawozdania z dotychczasowych działań są świadectwem opracowania kształcenia również pod tym kątem.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Z uwagi na przyporządkowanie ich do dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki odpowiednio do nich dobrano efekty uczenia się. Efekty uczenia się sformułowane dla ocenianego kierunku dla studiów I i II stopnia zostały wprowadzone uchwałą Senatu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Dla studiów I stopnia określono 8 efektów w zakresie wiedzy, 16 efektów w zakresie umiejętności i 11 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Dla studiów II stopnia określono 8 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności i 8 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Przyjęte efekty uczenia się dla kierunku grafika są dostosowane do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W ramach efektów kierunkowych określono umiejętności werbalne oraz umiejętności językowe zgodne z wymaganiami dla poziomu odpowiednio B2 (dla studiów I stopnia) i B2+ (dla studiów II stopnia) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W ogólnych efektach założonych dla kierunku tzw. efektach kierunkowych sformułowano efekty dotyczące kompetencji społecznych w zakresie krytycznej oceny wiedzy, niezależności i samodzielności twórczej,

uwarunkowań psychologicznych oraz komunikacji społecznej. Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku grafika są podstawą określającą zadania całego procesu dydaktycznego i wytyczają ramy w oparciu, o które realizowane są wszystkie zajęcia uwzględniające kompetencje niezbędne w działalności zawodowej (artystycznej i projektowej). Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, jak również z zakresem działalności naukowej i artystycznej Wydziału i Uczelni. Efekty formułowane dla wszystkich poziomów studiów kierunku grafika prowadzonych na Uczelni uwzględniają kompetencje badawcze jak i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Efekty kierunkowe są formułowane w sposób klarowny i zrozumiały co mogłoby dawać możliwość stworzenia systemu ich weryfikacji. Należy jednak zwrócić uwagę, że taki system nie istnieje. W kartach przedmiotów (poza kilkoma wyjątkami) koordynatorzy nie formułują uszczegółowionych efektów uczenia się do zajęć objętych programem studiów. W rubryce na to przeznaczonej znajdują się jedynie odniesienia do efektów kierunkowych albo przytoczone są tutaj efekty kierunkowe. Karty przedmiotów nie posiadają informacji odnośnie sposobu weryfikowania osiąganego efektu uczenia się, ani też, kiedy ten efekt jest osiągany. Za ten stan rzeczy pośrednio odpowiada wzór karty przygotowanej przez Uczelnię i udostępniony w systemie USOS. Ów wzór nie posiada odpowiednich rubryk do uzupełnienia, jeśli chodzi o metody weryfikacji efektów uczenia się. Brak określenia efektów uczenia się dla zajęć skutkuje niemożliwością stworzenia spójnego systemu weryfikacji efektów uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia kierunku grafika I i II stopnia są zgodne ze strategią Uczelni i Wydziału, mieszczą się w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Kierunkowe efekty uczenia się, formułowane dla studiów I i II stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przyporządkowany kierunek, opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości polegających na:

1. Braku opracowanych dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć, na studiach I i II stopnia, specyficznych efektów uczenia się z odniesieniem do efektów kierunkowych.
2. Brak określenia efektów uczenia się dla zajęć nie daje podstaw do stworzenia spójnego systemu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się usystematyzowanie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w celu doskonalenia programu kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się na studiach I i II stopnia opracowanie specyficznych dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć efektów uczenia się z odniesieniem do efektów kierunkowych, oraz opisanie sposobu ich weryfikacji.
2. Zaleca się określenie efektów uczenia się dla zajęć w taki sposób, aby dawały możliwość stworzenia systemu weryfikacji efektów uczenia się.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe modułów zajęć dydaktycznych studiów I i II stopnia są zgodne założonymi dla kierunku efektami uczenia się, oraz z aktualnym stanem wiedzy w obszarach dyscypliny, której dotyczą. Wpisują się w zakres prac naukowych i działalność artystyczną prowadzonych w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki w Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie, w szczególności na Wydziale Sztuki. Analiza treści programowych prowadzi do stwierdzenia, że istnieje duża grupa modułów zawierająca treści silnie związane z kierunkiem. Należy tu wymienić przede wszystkim wszystkie pracownie dyplomowe jak również przedmioty autorskie na II stopniu takie jak pracownia technik obrazowania graficznego, komunikat graficzny w przestrzeni publicznej, pracownia działań multigraficznych, pracownia książki, czy też infografika. Kierunek grafika wymaga przede wszystkim wiedzy i umiejętności z obszaru grafiki artystycznej jak i projektowania graficznego. Program studiów w większości przypadków zapewnia taką kompleksowość i specyfikę treści programowych. Zastrzeżenia budzi umieszczenie w puli przedmiotów do wyboru modułu *grafika komputerowa z elementami poligrafii i DTP*. Należy zwrócić uwagę, że niezwykle istotny element kształcenia w zakresie grafiki jakim jest DTP i przygotowanie do druku, stanowi alternatywny element programu co w konsekwencji może prowadzić to do sytuacji, że studenci nie będą kształceni w zakresie tak ważnego dla kierunku grafika aspektu. I tak się właśnie dzieje, gdyż w obecnym roku akademickim, ów przedmiot nie jest realizowany. Brak kompetencji studentów i absolwentów w tym zakresie potwierdzili również przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego podczas spotkania z ZO PKA. Rekomenduje się uwzględnienie w programie studiów przedmiotu realizującego treści w zakresie przygotowania do druku i DTP jako obowiązkowo realizowanego elementu. Wniosek dotyczący treści programowych realizowanych na kierunku w dużej części oparty jest nie tyle na lekturze kart przedmiotów czy sylabusów, ile na podstawie analizy stanu faktycznego – to jest hospitacjach i poprzez

przegląd prac etapowych i pracowni, gdzie w każdej z nich znajduje się opis treści programowych i zadań realizowanych w poszczególnych pomieszczeniach zajęć. Na tej podstawie można stwierdzić, że treści programowe poza opisanym wyżej przypadkiem są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów na kierunku grafika. Jednak tak jak wcześniej wspomniano, trudno budować taki wniosek na podstawie analizy kart poszczególnych przedmiotów, które bardzo często w miejscu, gdzie powinny znajdować się opisy treści programowych, zawierają bardzo ogólny tekst. Przykład z przedmiotu *fotografia* – opis: Zasady pracy w pracowni fotograficznej. Ekspozycja w fotografii. Technika zdjęciowa. Kompozycja fotograficzna. Fotografia użytkowa (wybrane zagadnienia). Fotografia jako środek przekazu plastycznego. Analizując treści sylabusów należy zwrócić również uwagę na fakt, że koordynatorzy różnych przedmiotów posługują się niemal identycznie uzupełnionymi kartami. Na przykład dwa przedmioty, *malarstwo* oraz *podłoża i struktury malarskie* zasadniczo poza tytułem mają identyczne karty, a co za tym idzie – treści programowe. Albo przedmiot prowadzony na I stopniu – *problemy sztuki współczesnej* ma taką samą kartę jak przedmiot prowadzony na II stopniu – *problemy sztuki najnowszej*. Podobna sytuacja jest w przypadku przedmiotu *warsztaty mistrzowskie*, który będąc prowadzony zarówno na I i II stopniu ma przygotowaną dla tych studiów jednakową kartę z formuławanymi takimi samymi treściami programowymi. Przy okazji omawiania tego przedmiotu warto również zwrócić uwagę, że karta posiada odniesienie do innych efektów kierunkowych niż by to wynikało z przygotowanej przez jednostkę matrycy pokrycia efektów kierunkowych. Studia stacjonarne na kierunku grafika prowadzone w UJD w Częstochowie trwają obecnie 6 semestrów na studiach I stopnia i 4 na studiach II. Do wszystkich stopni studiów przypisano standardowe liczby punktów ECTS, odpowiednio: 180 i 120. Na studiach I stopnia założono 2275 godzin kontaktowych na realizację programu studiów. Na studiach II stopnia jest to 1500 godzin kontaktowych. Przytoczona liczba godzin na realizację programu kierunku grafika zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia liczby godzin stanowią odpowiednik wystarczającej liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, aby te mogły być realizowane w formie stacjonarnej zgodnie z wymaganiami w tym zakresie. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć w większości przypadków jest poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Niemniej jednak są sytuacje, gdzie w sposób nierealny został oszacowany nakład pracy studenta. Na przykład w przedmiocie *podstawy identyfikacji wizualnej* czy też na *grafice edytorskiej* wśród propozycji literatury obowiązkowej znalazło się niemal 30 pozycji i to w obu przedmiotach są to te same książki, (które notabene pojawiają się również w wykazie w karcie przedmiotu *podstawy grafiki projektowej*). Biorąc pod uwagę, że przedmioty te mając 60 godzin kontaktowych i 4 punkty ECTS, należy stwierdzić, że cały pozostały nakład pracy student musiałby lokować w czytaniu obowiązkowych pozycji literatury. Należy zwrócić uwagę, że wszystkie te przedmioty to laboratoria, które służą zdobywaniu przede wszystkim umiejętności praktycznych w związku z czym nakład pracy własnej powinien być lokowany przede wszystkim w tym kierunku. Rekomenduje się poprawne oszacowanie punktów ECTS przypisanych poszczególnym przedmiotom, aby realnie wyrażały nakład pracy studenta, w tym jego pracę własną. Program studiów zarówno na stopniu pierwszym jak i drugim oparty jest o dwa główne bloki – grupę zajęć podstawowych, kształcenia ogólnego, kierunkowych i grupę zajęć obieralnych kształtując dwie kierunkowe specjalizacje: *specjalność artystyczna i projektowa*, oraz *specjalność użytkowa*. Program rozszerzony jest o zajęcia humanistyczne oraz nauczanie uzupełniające. Na kierunku zgodnie z programem studenci powinni zacząć profilować swoją ścieżkę edukacyjną po 1 semestrze na stopniu pierwszym, podobnie

jak i na stopniu drugim. Program kształcenia poszerzony jest o zajęcia teoretyczne i praktyczne związane z różnymi aspektami grafiki – począwszy od *historii grafiki* a kończąc na nauczaniu *specjalistycznych programów komputerowych*. Zajęcia ogólnoplastyczne jak: *rysunek, malarstwo* czy *fotografia* przygotowują i wspomagają w procesie kształcenia kierunkowego. Ułatwiają studentom w kolejnych etapach edukacji rozwiązywanie zadań projektowych i multimedialnych. Kierunkowe efekty uczenia się realizowane są przede wszystkim na specjalnościach i dalej w ramach pracowni dyplomowych. Kolejność wprowadzania do programu poszczególnych treści programowych jest prawidłowa i zgodna z zasadą kontynuacji kształcenia. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć teoretycznych, wykładowych do liczby godzin zajęć praktycznych realizowanych w formie laboratoriów zapewniają osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Zajęcia kształcenia ogólnego i podstawowego rozłożone są przede wszystkim na pierwsze semestry studiów. Na pierwszych latach studiów prowadzone jest kształcenie ogólnoplastyczne. Następnie wprowadzane są stopniowo coraz bardziej zaawansowane treści specjalistyczne. W związku z powyższym sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć na ocenianym kierunku zostały zaplanowane prawidłowo i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Plan studiów powinien umożliwiać studentom wybór zajęć, które stanowią co najmniej 30% całkowitej liczby punktów ECTS niezbędnych do ukończenia danego poziomu studiów. W programie studiów na kierunku grafika wybór według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki uczenia opiera się o wybór szeregu przedmiotów oraz jednej z pracowni dyplomujących realizowanych w ramach specjalności. Ogółem do wyboru wykazano na studiach I stopnia 60 punktów ECTS i 53 punkty ECTS na studiach II stopnia – co stanowi spełnienie wymagań w tym zakresie. Jednak jak zwrócono wcześniej uwagę pojawiają się sytuacje, że istnieją przedmioty posiadające jednakowe karty z takimi samymi treściami programowymi. Akurat przytoczony przykład przedmiotów *malarstwo* oraz *podłoża i struktury malarskie* dotyczy modułów, które stanowią alternatywę względem siebie przy wyborze. Należy zatem stwierdzić, że nie istnieje żadna przesłanka, aby twierdzić, że w tym przypadku istnieje jakiś wybór. Kolejną kwestią jest fakt, że harmonogram na semestr zimowy rok akad. 2023/2024 nie uwzględnia zajęć z jednego z tych przedmiotów. Obie grupy studenckie miały zajęcia z *malarstwa*. Przyglądając się innym parom przedmiotów do wyboru na studiach I stopnia takim jak: *rzeźba/kształtowanie przestrzeni, grafika edytorska / ilustracja, grafika multimedialna / animacja*, można zauważyć podobną prawidłowość, mianowicie że harmonogram uwzględnia realizację tylko jednego z tych przedmiotów. Czyli należałoby tu założyć wyjątkową jednomyslność wszystkich studentów, którzy decydują się w danym semestrze na wybór tych samych zajęć; albo przyjąć, że jeśli jest dokonywany wybór to jest on uzależniony od decyzji większości studentów na roku. Na spotkaniu ze studentami ZO próbował ustalić tę kwestię i nie uzyskał jednoznacznej odpowiedzi, jednak studenci studiów II stopnia przyznali, że mimo, iż program zakłada wybór pomiędzy przedmiotami kreacja fotograficzna, a grafika komputerowa z elementami poligrafii i DTP, to oni z góry mieli w harmonogramie narzucony ten pierwszy z przedmiotów. Podsumowując powyższą analizę należy stwierdzić, że istniejący w programie element wyboru pomiędzy parami przedmiotów, jest realizowany w taki sposób, że nie można uznać go jako realny wybór według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne profilowanie ścieżki kształcenia. Wyłączając w tym przypadku omówione sytuacje z puli przedmiotów do wyboru, program będzie w tym wskaźniku przedstawiał się następująco: studia I stopnia 46ECTS, studia II stopnia 51ECTS. W związku z powyższym należy uznać, że program studiów kierunku grafika na studiach I stopnia nie umożliwia wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

Podczas analizy stanu faktycznego jak i analizy dokumentów zespół oceniający ustalił, że na kierunku

grafika w przypadku części zajęć dokonywane jest łączenie realizacji programów I i II stopnia w ramach prowadzenia jednego przedmiotu. Tak jest w przypadku wszystkich pracowni dyplomujących. Praktyka ta dyktowana niewielką liczebnością studentów, nie jest jednak uzasadniona, gdyż na poszczególnych stopniach studiów osiągane są różne efekty kierunkowe o różnym poziomie zaawansowania. Zespół oceniający zwrócił również uwagę, że przez fakt łączenia zajęć niezależnie od poziomu studiów, prowadzący w sylabusach dla I i II stopnia formują jednakowo brzmiące zadania dla studentów. Taka praktyka nie sprzyja, jeśli wręcz uniemożliwia osiąganie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się przez studentów. Program studiów kierunku grafika na wszystkich stopniach obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i artystyczną w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, do której został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS. W planie studiów uwzględniono przedmioty z dziedziny nauk społecznych lub humanistycznych i przypisano im 15 punktów ECTS na studiach I stopnia i 6 na studiach II stopnia. Uwzględniono również zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka angielskiego na poziomie B2 (I stopień), i B2+ (II stopień) w wymiarze odpowiednio 120 i 45 godzin. Zajęcia z wychowania fizycznego zostały zaplanowane w wymiarze 60 godzin na studiach I stopnia. Aktualnie program studiów na kierunku grafika nie przewiduje zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody kształcenia przewidziane w programie studiów kierunku grafika są stosowane odpowiednio do form prowadzonych zajęć. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zajęcia teoretyczne realizowane są w formie wykładów podających, informacyjnych, problemowych, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Zajęcia artystyczne i projektowe prowadzone są w niewielkich grupach zajęciowych. Jedną z ważniejszych metod dydaktyczną jest autoekspresja twórcza w trybie indywidualnej pracy ze studentem. Stosuje się korekty na każdym etapie pracy studenta oraz ścisły nadzór merytoryczny w przypadku zadań projektowych. Charakterystyczna dla kształcenia w dyscyplinie artystycznej indywidualizacja kształcenia umożliwia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Podczas zajęć projektowych i artystycznych stosowane są metody aktywizujące i eksponujące pozwalające na przekazywanie przez nauczyciela własnych wypracowanych rozwiązań w zakresie prowadzonego kształcenia i merytorycznej dyskusji. Indywidualizacji kształcenia studentów sprzyja system pracowniany z wyjątkiem sytuacji, gdzie łączeni w pracowni są studenci różnych stopni studiów o czym była mowa wcześniej. Powyższe metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. W doborze metod dydaktycznych zostało uwzględniane zarówno sprawdzone tradycyjne podejście do kształcenia artystycznego jak i środki oraz narzędzia dydaktyczne oparte na cyfrowych technologiach, wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Metody kształcenia uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej realizowane w takich przedmiotach jak metody uczenia się i studiowania, metodologia pracy naukowej, jak również pracownia komunikatu wizualnego, czy pracownia działań multigraficznych. Takie metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Te i inne metody oparte na praktyce zapewniają przygotowanie do działalności artystycznej lub udział w tej działalności właściwej dla kierunku grafika, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi. Społeczność części nauczycieli na kierunku jak i studentów, stanowi środowisko twórcze, które funkcjonuje poza obowiązkowymi zajęciami prowadząc i uczestnicząc w działalności artystycznej i wystawienniczej. Udział studentów przy realizacji wystaw jest jedną

z metod ich aktywizacji twórczej. Biorąc pod uwagę ewentualną konieczność prowadzenia zajęć na odległość, przyjęto na Uczelni odpowiednie zarządzenia umożliwiające prowadzenie zajęć w ten sposób. Przewidziano korzystanie z odpowiednich narzędzi internetowych wspomagających ten proces. Metody dydaktyczne stosowane podczas nauki języka obcego obejmują: metody komunikatywne, pracę indywidualną, pracę w grupach, rozwiązywanie zadań i testów, prezentacje, analizę i interpretację tekstów źródłowych, dyskusję, pracę z podręcznikiem. Są one właściwe dla nauki języka obcego umożliwiając uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na wymaganym poziomie B2 lub B2+ w zależności od poziomu studiów. Jednostka dostosowuje proces uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studenci mają możliwość realizacji zajęć według indywidualnej organizacji studiów (IOS), którego zasady określa regulamin studiów.

Efekty uczenia się, które są założone dla praktyk, są spójne i zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Zgodnie z planem studiów przewiduje się łączny wymiar czasowy praktyk wynoszący trzy tygodnie w trakcie drugiego roku studiów pierwszego stopnia (czwarty semestr), obejmuje 75 godzin (25 godzin tygodniowo) i jest zaliczana na 3 punkty ECTS. Praktyki są realizowane zgodnie z opracowanym programem, spełniającym wymagane przepisy, które przewidują m. in. iż praktyki muszą być realizowane w sposób ciągły. Na wizytowanym kierunku praktyki zawodowe odbywają się głównie w placówkach kulturalno-oświatowych, takich jak muzea i galerie sztuki, a także w wydawnictwach, agencjach reklamowych, projektowych oraz drukarniach. Opiekę nad praktykami sprawują pracownicy naukowo-dydaktyczni, którzy są ekspertami w dziedzinie sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki oraz prowadzą zajęcia na kierunku grafika.

Aspekty praktyk, takie jak program, wymiar zgodny z wymaganiami ECTS, umiejscowienie w planie studiów oraz dobór miejsc praktyk, gwarantują, że studenci osiągną zamierzone efekty uczenia się. Dokumentowanie przebiegu praktyk i realizowanych zadań umożliwia skuteczną ocenę osiągniętych efektów uczenia się. Ocena efektów uczenia się przez opiekuna praktyk jest wszechstronna i obejmuje wszystkie zaplanowane cele edukacyjne. Dzięki odpowiednim kompetencjom, doświadczeniu i kwalifikacjom opiekunów oraz ich wystarczającej liczbie, praktyki są przeprowadzane właściwie. Infrastruktura i wyposażenie miejsc praktyk są dostosowane do potrzeb nauczania i uczenia się, zapewniając warunki sprzyjające osiągnięciu efektów uczenia się i prawidłowej realizacji praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją opierają się na formalnie przyjętych i opublikowanych zasadach, co potwierdza skuteczność struktury zarządzania praktykami. Zgodnie z tymi zasadami, wskazane są osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, a także określone są ich zadania i zakres odpowiedzialności. Kryteria dotyczące placówek praktykodawców oraz reguły wyboru miejsc odbywania praktyk zapewniają właściwe przygotowanie studentów do praktycznej działalności. Warunki kwalifikowania się na praktykę i procedury potwierdzania osiągniętych efektów uczenia się w miejscu pracy świadczą o spójności działań z założonymi celami kształcenia. Ponadto, zasady przeprowadzania hospitacji praktyk oraz wytyczne dotyczące zadań opiekunów praktyk nadają klarowne ramy dla nadzoru nad procesem praktycznym. Dzięki wyznaczonym procedurom komunikacji i współpracy, organizacja praktyk odbywa się sprawnie i efektywnie, co wspiera osiąganie zamierzonych efektów uczenia się.

Uczelnia zapewnia adekwatną liczbę miejsc praktyk dla studentów, co potwierdza jej zaangażowanie w umożliwienie praktycznego doświadczenia. Dodatkowo, gdy studenci samodzielnie wskazują miejsce praktyki, osoba odpowiedzialna za nadzór nad praktykami dokonuje zatwierdzenia tego miejsca, stosując wcześniej ustalone kryteria jakościowe. Ta praktyka świadczy o systematycznym podejściu Uczelni do zapewnienia wysokiej jakości doświadczeń praktycznych dla swoich studentów.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż na wizytowanym kierunku większość kontaktów z praktykodawcami wynika z inicjatywy wykładowców lub samych praktykodawców. Wiele ustaleń odbywa się w sposób nieformalny. Praktykodawcy nie mają ujednoliconej oficjalnej procedury spotkań z przedstawicielami uczelni, gdzie mogliby podzielić się swoimi wnioskami na temat studentów i potrzeb edukacyjnych jakie rozpoznają.

Czas pracy studenta podzielony jest na godziny kontaktowe i pracę własną. Zajęcia w pracowniach specjalistycznych z zakresu przedmiotów wiodących prowadzone są z podziałem na grupy choć w większości wypadków taki podział nie jest konieczny ze względu na mało liczne roczniki skupiające maksymalnie do kilkunastu studentów. Zajęcia realizowane są w taki sposób, że zwykle nie zaczynają się wcześniej niż o godzinie 8.45 i nie kończą się później niż o godzinie 16.00. Ponadto w bloku zajęć między godziną 13.00 a 13.30 jest wygospodarowana przerwa, podczas której studenci mają czas by odpocząć lub spożyć posiłek. Należy zatem stwierdzić, że aktualny harmonogram zajęć jest zgodny z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się podczas sesji egzaminacyjnych i przeglądów semestralnych, których czas trwania a tym samym czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe modułów zajęć dydaktycznych na studiach I i II stopnia są zgodne z efektami uczenia się i aktualnym stanem wiedzy w obszarach dyscypliny, której dotyczą. Wpisują się w zakres prac naukowych i działalności artystycznej prowadzonych w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki w Uniwersytecie Jana Długosza i w szczególności na Wydziale Sztuki. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się podczas sesji egzaminacyjnych, których czas trwania a tym samym czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Programy studiów na studiach II stopnia daje możliwości wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze przekraczającym 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, liczba semestrów i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia. Na studiach I i II stopnia liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia mierzona liczbą punktów ECTS jest zgodna z wymaganiami. Metody kształcenia na kierunku grafika są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej lub udział w tej działalności.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Programy studiów na studiach I stopnia nie dają możliwości wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze przekraczającym 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

2. Łączenie zajęć studiów I i II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się rozszerzenie treści w części sylabusów o kompletne i unikalne informacje dotyczące treści programowych realizowanych na poszczególnych zajęciach.
2. Rekomenduje się uwzględnienie w programie studiów przedmiotu realizującego treści w zakresie przygotowania do druku i DTP jako obowiązkowo realizowanego elementu.
3. Rekomenduje się poprawne opisanie w sylabusach zadań pracy własnej studenta, aby punkty ECTS przypisane poszczególnym przedmiotom realnie wyrażały nakład pracy studenta, w tym jego pracę własną.

Zalecenia

1. Zaleca się dokonanie zmian w programie studiów I stopnia, w tym opracowanie dokumentacji, z której ponad wszelką wątpliwość by wynikało, że na kierunku grafika jest możliwy wybór dokonywany przez studentów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.
2. Zaleca się prowadzenie zajęć niezależnie dla studiów I i II stopnia.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, która stała się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja przeprowadzana jest w oparciu o zatwierdzone przez Senat Uniwersytetu Jana Długosza dokumenty dotyczące rekrutacji, opisujące wymagania formalne związane z przyjęciem na studia oraz tryb postępowania kwalifikacyjnego. Uchwały te są podawane do wiadomości publicznej przez zamieszczenie w serwisie internetowym, a także w formie dokumentu papierowego dostępnego w biurze rekrutacji Uczelni. Przyjęcie kandydatów na kierunek grafika następuje w określonych ramach czasowych ustalanych w zarządzeniu przez Rektora. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzone jest w oparciu o punkty przyznawane za rozmowę kwalifikacyjną, którą przeprowadzają z kandydatem nauczyciele kierunku. Rozmowa weryfikuje wiedzę kandydata z zakresu zagadnień związanych z kierunkiem, na który aplikuje jak i również na temat twórczości kandydata w oparciu o przedłożone przez niego portfolio, zwracając uwagę na predyspozycje i osiągnięcia artystyczne kandydata, za które również przyznawane są punkty. Kandydaci rejestrują się zdalnie za pomocą systemu elektronicznego. Każdy z kandydatów posiada indywidualne konto. Kandydaci mogą zdalnie śledzić przebieg procesu rekrutacji oraz uzyskać informacje o wpisie na listę studentów lub odmowie wpisu. W trakcie rekrutacji

na kierunek grafika I stopnia brana pod uwagę jest ocena z egzaminu dojrzałości z języka polskiego lub ojczystego (dla obcokrajowców) lub podstawowego (w przypadku matury międzynarodowej) o wadze 10%. Rozmowa kwalifikacyjna w formie wideokonferencji połączona z przeglądem nadesłanego portfolio drogą elektroniczną ma wagę 90%. Kandydaci zobowiązani są do przesłania reprodukcji prac drogą elektroniczną. Portfolio powinno zawierać: notę biograficzną, prace artystyczne wykonane w różnych technikach plastycznych, w skład portfolio może wchodzić również film i animacja. Na drugim stopniu egzamin wygląda podobnie z tą różnicą, że nie jest brany pod uwagę już egzamin maturalny, a całość punktów uzyskiwana jest podczas rozmowy, gdzie oceniane jest również nadesłane portfolio. Warunki rekrutacji są przejrzyste, bezstronne. Procedura rekrutacyjna została ustalona zgodnie ze specyfiką kierunku studiów i pozwala na wielowymiarowe zbadanie zdolności kandydata, co daje uczestnikom egzaminu wstępnego równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Na kierunku grafika warunki rekrutacji nie uwzględniają wymagań dotyczących kompetencji cyfrowych kandydata, jak i informacji na temat wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia Uczelni w tym zakresie. Niemniej jednak kandydat na studia na UJD w Częstochowie powinien posiadać kompetencje cyfrowe umożliwiające przejście procesu rekrutacyjnego, a następnie kształcenie na wybranym kierunku studiów. Niezbędna przy procesie rekrutacji jest umiejętność podstawowego korzystania z komputera, która polega na obsłudze: przeglądarki internetowej; urządzeń peryferyjnych pozwalających na wydrukowanie podania, jak również na opracowanie cyfrowej wersji portfolio oraz uczestnictwo w zdalnej rozmowie kwalifikacyjnej jako części egzaminu.

Uczelnia opracowała warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni. Procedury te i warunki zostały zamieszczone w regulaminie studiów, regulaminie potwierdzania efektów uczenia się oraz uchwałach Senatu. Zgodnie z zapisem regulaminu, student składa do dziekana stosowny wniosek. Dziekan po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów, pracami artystycznymi, projektowymi oraz po uzyskaniu opinii powołanej przez niego w tym celu komisji, podejmuje decyzję o przeniesieniu studenta wraz z decyzją, na który rok studiów student zostanie przyjęty, uwzględniając etapy studiów w innej uczelni oraz różnice programowe. Szczegółowe warunki, jakie należy spełnić określa regulamin studiów. Po pozytywnej weryfikacji dorobku studenta, ubiegającego się o przyjęcie na kierunek, przypisuje się zajęciom przez niego zaliczonym w innej jednostce, odpowiednią liczbę punktów ECTS, jaka przypisana została odpowiednim zajęciom w UJD. Regulamin studiów przewiduje także możliwość odbywania przez studentów części studiów w innej uczelni, w tym zagranicznej oraz uznawania zaliczenia zajęć i efektów uczenia się zrealizowanych w innej uczelni, na poczet programu studiów. Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana w oparciu oraz w odniesieniu do efektów określonych w programie kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia. Opracowane na Uczelni warunki i procedury potwierdzania oraz uznawania efektów uczenia uzyskanych poza systemem studiów, lub w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz adekwatności ich oceny, określonym w programie studiów.

Temat, formę i zakres pracy dyplomowej: licencjackiej oraz magisterskiej określa student w porozumieniu z promotorem. Tematy opiniowane są przez KZJK, a następnie podlegają głosowaniu i zatwierdzeniu przez Kolegium Dziekańskie. Ocena prac dyplomowych dokonywana jest przez komisję, która powoływana jest przez Dziekana Wydziału Sztuki zgodnie z obowiązującym regulaminem studiów. Praca dyplomowa realizowana jest w pracowni dyplomowej, której wybór następuje zgodnie z tokiem studiów. Praca podlega recenzji. Recenzent wyznaczany jest przez Dziekana Wydziału zgodnie

z regulaminem studiów UJD. Szczegóły i formę obrony pracy dyplomowej, zarówno licencjackiej, jak i magisterskiej, reguluje kierunkowa instrukcja dyplomowania.

Przedmiotem egzaminu dyplomowego, na zasadach obowiązujących w programie kształcenia, jest obrona pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Studenci kończąc studia przygotowują pokaz dyplomowy. Pokaz dyplomowy jest potwierdzeniem osiągniętych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji uzyskanych w dyplomowej pracowni artystycznej. Egzamin dyplomowy składa się: z prezentacji pracy artystycznej/projektowej; odczytu autokomentarza oraz eseju części teoretycznej pracy dyplomowej; odpowiedzi na pytania komisji egzaminacyjnej. W trakcie obrony student otrzymuje dwa pytania od promotora oraz jedno od recenzenta. Odpowiedzi studenta podlegają ocenie. Na ocenę pracy dyplomowej składa się zarówno realizacja autorskiego dzieła artystycznego jak i praca pisemna (autokomentarz oraz esej). Ukończenie studiów na Wydziale Sztuki następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Zasady i procedury dyplomowania obowiązujące w UJD w Częstochowie są trafne, specyficzne, jednak niepełne, gdyż niektóre prace nie uwzględniają weryfikacji prac pisemnych systemem antyplagiatowym. Wynik takiej analizy jest kluczowym elementem dla dalszego procesu obrony i potwierdzania osiągniętych efektów uczenia się. Wymóg taki wprowadza ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w Art. 76, w punkcie 4: *Jeżeli praca dyplomowa jest pracą pisemną, uczelnia sprawdza ją przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego*. Zespół Oceniający zaważa również, że zasady dyplomowania nie określają większych wymagań w stosunku do prac magisterskich względem prac licencjackich. W pracach pisemnych i artystycznych brakuje poszerzenia efektów, które student nabył na pierwszym stopniu co odzwierciedlałoby efekty kierunkowe formułowane dla II stopnia. W przypadku prac pisemnych istnieją minimalne wymagania objętościowe i jest to 2 strony na studiach I stopnia i 10 stron na studiach II stopnia. Zespół PKA zwraca uwagę, że studia prowadzone na profilu ogólnoakademickim powinny przygotowywać do prowadzenia działalności naukowej, a stawiane tak niskie wymagania względem pracy teoretycznej nie dają podstaw do weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w tym zakresie.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także rejestracji na kolejny etap studiów określone są w regulaminie studiów oraz programie studiów kierunku. Szczegółowe zasady weryfikacji dla poszczególnych zajęć nie figurują w sylabusach, gdyż jak wcześniej w analizie kryterium pierwszego ustalono sylabusy nie posiadają adekwatnego opisu w jaki sposób efekty miałyby być weryfikowane. Ponadto podczas analizy sylabusów ZO PKA zwrócił uwagę, że koordynatorzy przedmiotów nie określają prawidłowo zasad oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. W miejscu na to przeznaczonym wszyscy uzupełniają je w oględny sposób wpisując np: zaliczenia na podstawie regularnego, aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz wykonanie zestawu prac zaliczeniowych. Taki zapis dla części przedmiotów nie stanowi wartościowej informacji dotyczącej zasad oceny. Rekomenduje się opracowanie dla poszczególnych przedmiotów adekwatnych i wyczerpujących zasad oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się, mimo że nie figurują w kartach, funkcjonują i prezentowane są studentom podczas początkowych zajęć w danym semestrze. Formą takiej weryfikacji są: realizacje graficzne, projektowe, rysunkowe, multimedialne, projekty naukowo-badawcze, warsztaty czy konkursy. Nie bez znaczenia pozostaje tu fakt, iż większość dydaktyków jest również aktywnie działającymi grafikami/projektantami, toteż zarówno stosowane przez nich narzędzia dydaktyczne, jak i ocena efektów uczenia się, pozostają w bezpośredniej korelacji z aktualnymi wymogami i trendami w obszarze związanym z kierunkiem grafika. Walidacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy: indywidualne i komisyjne egzaminy ustne, kolokwia ustne i pisemne oceniające zdobytą wiedzę

w poszczególnych blokach tematycznych, sprawdzenie wiedzy w formie pisemnej (test, recenzja, projekt, esej, teoretyczna praca dyplomowa). Walidacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności: konsultacje i korekty indywidualne oraz zbiorowe, publiczna prezentacja podczas przeglądów wewnętrznych, publiczna prezentacja podczas przeglądu prac i wystaw na koniec semestru roku, prezentacja w trakcie obrony prac dyplomowych przed komisją dyplomową, realizacja projektów indywidualnych oraz zbiorowych dla interesariuszy zewnętrznych, konfrontacje prac na Uczelni, środowiskowych, ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach oraz wystawach konkursowych. Walidacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych: ocenie podlega rozwój indywidualny studenta, a w szczególności rozwój osobistych możliwości ekspresji, samodzielność w podejmowaniu decyzji artystycznych i projektowych, umiejętności pracy w zespole, umiejętności publicznych prezentacji. Kierunek grafika, posiada wypracowany system weryfikacji, a także porównywania osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w poszczególnych zakresach. Każdy semestr pracy studenta, w obrębie zajęć projektowych i artystycznych, w zależności od wymogów programowych kończy się przeglądem zaliczeniowym lub przeglądem egzaminacyjnym. Przeglądy zaliczeniowe, śródroczne, również mają charakter wspólnych prezentacji projektów z zajęć kierunkowych. Przeglądy zaliczeniowe mogą zakończyć się zaliczeniem bądź zaliczeniem ze stopniem. Przeglądy egzaminacyjne wynikają z określonych przez program wymogów i mogą mieć charakter publiczny. Studenci prezentują swoje prace w zakresie grafiki artystycznej i projektowania graficznego. Poza dyskusją, wymianą opinii i konfrontacją pomysłów, studenci doskonalą umiejętność efektywnej prezentacji własnych projektów, co stanowi istotny element, nie tylko przy obronie pracy dyplomowej, ale także w praktyce zawodowej. Takie metody umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania studenta do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej lub udziału w tej działalności.

System oceniania na kierunku opiera się na następujących zasadach: ocena jest dokonywana na podstawie kryteriów i skali oceniania, które są jasne i transparentne dla studentów i nauczycieli; jest zróżnicowana i dostosowana do rodzaju i poziomu efektów uczenia się, które mają być sprawdzone; obiektywna, uwzględniająca indywidualne osiągnięcia i możliwości studentów; i sformułowana w sposób konstruktywny, motywujący studentów do dalszej nauki i rozwoju. Takie zasady oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Także przyjęte rozwiązania w zakresie zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określone zostały zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. System sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w trakcie procesu kształcenia na grafice dostosowany jest z jednej strony do poziomu trudności realizowanych zajęć oraz z drugiej strony do możliwości studentów. Metody te są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jeśli istniałaby potrzeba ich zastosowania, to gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Regulamin studiów określa procedury dotyczące egzaminów w terminach poprawkowych oraz zaliczeń i egzaminów komisyjnych. Zapewnione zostały sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem a także postępowania w sytuacjach konfliktowych. Istotną rolę w tym procesie pełni uczelniany oraz

wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia, których przedmiotem działań jest stałe monitorowanie i ocena i analiza organizacji i warunków realizacji procesu kształcenia, ocena kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz wyników kształcenia. Inne formy weryfikacji powyższych standardów to: ankiety oceny pracy nauczyciela akademickiego oraz ankiety oceniające program studiów i warunki studiowania, oraz hospitacje zajęć dydaktycznych. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w zakresie języka obcego opierają się na ocenie regularnego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach oraz uzyskaniu zaliczenia semestru na podstawie pozytywnych ocen egzaminów i umożliwiają sprawdzenie stopnia opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia, oraz B2+ dla studiów II stopnia, w tym języka specjalistycznego dla kierunku studiów. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych. Prace etapowe i prace dyplomowe wykonywane przez studentów kierunku w większości są różnorodne, profesjonalne, na wysokim poziom warsztatowym i artystycznym. Jednak podczas wizytacji ZO PKA zwrócił uwagę, że ograniczenie w korzystaniu z infrastruktury Wydziału przez studentów poza zajęciami ma wpływ na, zakres i jakość powstających prac artystycznych. Studenci nie mają możliwości w pracowniach kończyć rozpoczętych realizacji w innym czasie niż podczas zajęć co ma często wpływ na ostateczną jakość prac etapowych i dyplomowych. Specyfika warsztatu zwłaszcza grafiki artystycznej nierozdzielnie wiąże cały proces twórczy z pracownią. Od momentu zaczęcia pracy nad opracowaniem matrycy po proces wykonania odbitki dostęp do pomieszczeń wyposażonych w prasy graficzne i inny specjalistyczny sprzęt jest kluczowy. W przeciwieństwie do choćby rysunku czy też projektowania komputerowego, tutaj student nie ma możliwości kontynuowania pracy w domu, czy też często zabrania matrycy ze sobą, jak jest to choćby w przypadku litografii.

Zespół oceniający podczas losowo wybranych do przeglądu prac dyplomowych zwrócił uwagę, że prace dyplomowe na drugim stopniu są na bardzo podobnym jakościowym poziomie co prace na pierwszym stopniu – podobnie jak zakres i format tych prac. W przypadku prac wkłēsdrukowych ograniczenie formatowe może wynikać również z faktu, że kuwety do trawienia matryc swoją wielkością uwzględniają formaty poniżej 50cm na 70 cm.

Przełgądane realizacje podczas hospitacji sę kompletne merytorycznie, współczesne w formie wizualnej i tematyce, interesujące, oraz sę dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Za dokumentację i archiwizację prac oraz projektów zaliczeniowych odpowiadają prowadzący pracownie i katedry. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, studenckie osiągnięcia naukowe i artystyczne, świadczą o tym, że pracownicy ocenianej jednostki zachęcają studentów do czynnego udziału w realizowanych pracach badawczych. Studenci sę autorami i współautorami projektów i publikacji w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. Ugruntowana pozycja absolwentów na rynku pracy, potwierdzana opinią pracodawców, a także ich dalsza edukacja świadczą o osiągnięciu efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane sę formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia I i II stopnia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów

i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywując studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej, lub udział w tej działalności. Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Wyjątek w tej kwestii stanowią prace dyplomowe na studiach II stopnia, które przynajmniej w niektórych przypadkach nie odzwierciedlają założonych efektów uczenia się. Zasady i procedury dyplomowania obowiązujące w UJD w Częstochowie są trafne, specyficzne, jednak niepełne.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Zasady dyplomowania nie określają większych wymagań w stosunku do prac magisterskich względem prac licencjackich.
2. Pisemna część pracy dyplomowej na studiach licencjackich i magisterskich nie jest poddawana weryfikacji systemem antyplagiatowym.
3. Prace dyplomowe teoretyczne i artystyczne na drugim stopniu nie posiadają poszerzonych efektów jakościowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się opracowanie dla poszczególnych przedmiotów adekwatnych i wyczerpujących zasad oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Zalecenia

1. Zaleca się określenie w zasadach dyplomowania zakresu pracy dyplomowej na studiach I i II stopnia trafnych wymagań, które umożliwiałyby identyfikację zakładanych efektów uczenia się osiąganych podczas studiów.
2. Zaleca się weryfikację systemem antyplagiatowym pisemnej części prac dyplomowych na studiach I i II stopnia.
3. Zaleca się podniesienie poziomu i zakresu prac dyplomowych artystycznych oraz teoretycznych na drugim stopniu, zgodnych z efektami uczenia się formułowanymi dla tego poziomu studiów.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższego zalecenia.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzi 29. pracowników z liczby tej 20. osób jest zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na Wydziale Sztuki a 9 osoby w ramach umów cywilnoprawnych (godziny zlecone). Kadre tę stanowi: 2 profesorów, 8 doktorów habilitowanych, 11 doktorów i 8 magistrów. Kierunek grafika na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia prowadzą nauczyciele akademicki, którzy uzyskali stopnie naukowe w dwóch dziedzinach i czterech dyscyplinach, takich jak: dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki – do której przyporządkowano oceniany kierunek studiów a także dziedzinie nauk humanistycznych, dyscyplinie nauki o sztuce, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Zróżnicowany dorobek twórczy, artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich kierunku grafika Wydziału Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza jest trwałym fundamentem struktury edukacyjnej i rozwoju w szeroko pojętym procesie kształcenia studentów. Profil badawczy kadry gwarantuje odpowiednią obsadę zajęć na kierunku i umożliwia właściwą realizację programu nauczania. To grono doświadczonych badaczy w ważnych dla kierunku dyscyplinach o ustalonej nie tylko w Polsce renomie. Zajęcia ogólnouczelniane, wychowanie fizyczne oraz lektoraty z języków obcych prowadzą nauczyciele akademicki związani etatami z Uniwersytetem Jana Długosza w Częstochowie. Dla przeważającej ilości zatrudnionych uniwersytet jest podstawowym miejscem pracy.

Na kierunku grafika na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia studiuje 132 studentów. Kadra prowadząca zajęcia to 29 osób, o dużym stażu, dorobku i doświadczeniu dydaktycznym. Należy stwierdzić, iż struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry naukowo-dydaktycznej w stosunku do liczby studentów a także kompetencje nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Kadra akademicka zapewnia prawidłową realizację treści programowych umożliwiających osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się w tym kompetencji artystycznych, zawartych w szerokiej ofercie zajęć. Blok zajęć kierunkowych i blok zajęć dyplomowych prowadzony jest przez kadre dydaktyczną posiadającą stopnie naukowe w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, a przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową ich realizację. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z wymaganiami.

Załącznik *Charakterystyka kadry* dołączony do raportu samooceny poświadcza, że dorobek artystyczny i naukowy osób tworzących kadre jest kompatybilny z zadaniami i problemami zawartymi w programach poszczególnych przedmiotów i pracowni artystycznych.

Nauczyciele akademicki kierunku grafika prowadzą badania naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym powiązane z realizowanym programem studiów np.: udział w projekcie międzynarodowym, Obecni-Nieobecni, Synagoga w Krnovie (Czechy), Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej, Kierunek: Grafika. Przystanek: Ostrava, Wystawa grafiki artystycznej pedagogów i doktorantów Katedry Grafiki, Galeria Wydziału Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego GAFU, Ostrava, Republika Czeska oraz Graphic Art LAB – Międzynarodowe warsztaty graficzne, Bańska Bystrzyca, Słowacja.

Z kolei dorobek artystyczny kadry dydaktycznej ocenianego kierunku był prezentowany na następujących wystawach sztuki między innymi: Polish Design Week, Turyn Włochy;

Międzynarodowa Wystawa Sztuki Interspaces, Galeria Hot Bed Press, Manchester, Anglia; 7. Międzynarodowe Biennale Grafiki, Guanlan, Chiny; Utazu Art Award Biennale U-Plaza, Utazu, Japonia; 4. Międzynarodowa Wystawa Mała Forma Graficzna 13x18. Dialog warsztatu z cyfrą, Muzeum Narodowe w Kielcach; Międzynarodowy konkurs plastyczny, Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki, BWA, Ostrów Świętokrzyski; Hit Festival, Haugesund International Festival of Artistic Relief Printing, Haugesund Art Gallery (Billedgalleri), Norwegia.

Zespół Oceniający PKA podczas hospitacji odbytych w trakcie wizytacji zapoznał się z poziomem i merytoryczną jakością zajęć prowadzonych na kierunku grafika i uznał, że kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia poświadcza dobry artystyczny poziom prac studenckich, etapowych. Stosowane metody kształcenia zostały przedstawione przez prowadzących w trakcie hospitacji zajęć oraz spotkania z pracownikami jednostki. Są one właściwie dobrane do rodzaju zajęć i ich charakteru, umożliwiają rozwój intelektualny i artystyczny studenta. Prowadzący zajęcia konstruuje tematykę ćwiczeń według stopnia trudności i złożoności. Oznacza to, że metody dydaktyczne są elastyczne i mogą być modyfikowane adekwatnie do problematyki zajęć oraz indywidualnych potrzeb i możliwości studenta. Zajęcia twórcze, praktyczne z definicji zakładają kreatywność i samodzielność. Specyfika kształcenia artystycznego wymaga zindywidualizowanego kształtowania rozwoju studentów w bezpośredniej relacji mistrz-uczeń, stąd w formach pracy ze studentami kładziony jest nacisk na stałość bezpośredniego, personalnego kontaktu wykładowców zajęć artystycznych, projektowych z każdym ze studentów. Ten system kształcenia sprawia, że każdy student jest rozliczany z opanowanego materiału na poszczególnych zajęciach. Zajęcia w poszczególnych pracowniach prowadzone są przez doskonałych artystów i doświadczonych pedagogów. Z procesem dydaktycznym związane jest również uczestnictwo w różnego rodzaju projektach edukacyjnych i artystycznych, konferencjach, oraz warsztatach twórczych w kraju i za granicą, co w sposób kreatywny wzbogaca ich wiedzę teoretyczną i praktyczną o walory poznawcze i dydaktyczne. Powyższe potwierdziło, że dobór nauczycieli do prowadzenia tych zajęć odbywa się z uwzględnieniem ich naukowej kompetencji i doświadczenia praktycznego. Obsada zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest prawidłowa. Przy obsadzie zajęć brane jest pod uwagę doświadczenie dydaktyczne i zawodowe wykładowców oraz oceny wystawiane przez studentów w ramach ankietyzacji zajęć.

Polityka kadrowa na kierunku prowadzona jest zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię zasadami. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty jest o transparentne zasady, nauczyciele akademicy zatrudniani są w drodze konkursu na podstawie obowiązujących przepisów. Młodzi pracownicy wywodzą się spośród najzdolniejszych absolwentów kierunku grafika. Podstawą do zatrudnienia nauczyciela akademickiego są jego wysokie osiągnięcia artystyczne i kompetencje zawodowe. Na wizytowanym kierunku nie zatrudniono w ostatnim czasie młodych pracowników, taka sytuacja nie gwarantuje stabilności w obsadzie zajęć i nie zapewnia stałego rozwoju kierunku. Istotnym elementem wspierającym rozwój kadry jest możliwość dofinansowywania zgłaszanych przez nią projektów realizowanych w ramach zadania badawczego. Kadra naukowo-dydaktyczna kierunku grafika to legitymujący się znaczącym dorobkiem artystycznym i badawczym twórcy i teoretycy sztuki. Nauczyciele akademicy jednostki związani z ocenianym kierunkiem w okresie od ostatniej akredytacji uzyskali awans naukowo-artystyczny w dziedzinie sztuki dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki: dwie osoby – tytuł profesora, jedna osoba stopień naukowy doktora habilitowanego oraz pięć osób uzyskało stopień naukowy doktora. Z zestawienia tego wynika, że w ostatnich latach zwiększył się udział osób ze stopniami naukowymi na kierunku grafika. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na kierunku grafika podlegają okresowej ocenie pracy w zakresie działalności dydaktycznej,

osiągnięć artystycznych, prowadzonych badań i działalności organizacyjnej. Kadra oceniana jest także na podstawie opinii bezpośredniego przełożonego w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych. Jednym z głównych elementów oceny pracownika jest aktywność artystyczna, działalność dydaktyczna – hospitacje oraz organizacyjna na rzecz upowszechniania i popularyzacji nauki i sztuki a także badanie opinii studentów o systemie kształcenia. Opinie studentów są elementem mającym wpływ na ocenę okresową nauczyciela oraz stwarzają warunki stymulujące pracowników do ustawicznego rozwoju. Studenci cyklicznie dokonują oceny nauczycieli akademickich. Oceniają m.in. czy prowadzący zapoznał studentów z programem podczas pierwszych zajęć, czy zajęcia były prowadzone w sposób jasny, zrozumiały i uporządkowany oraz czy kryteria oceny były przejrzyste. Ankiety obejmują zarówno kwestie związane z treściami prezentowanymi podczas zajęć, jak i ze sposobem ich prowadzenia. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku grafika zapewnia realizację zajęć dla stacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz nabywanie kompetencji badawczych i przygotowania do działalności artystycznej.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku grafika posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz artystyczny w zakresie dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek. Przy doborze kadry dydaktycznej do realizacji zajęć uwzględniane są kwalifikacje potwierdzające związek prowadzonych zajęć z kompetencjami dydaktycznymi, naukowymi i artystycznymi prowadzącego (wykształcenie, dorobek artystyczny, zawodowy, publikacje naukowe, ukończone kursy, szkolenia). Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni, w tym dobór nauczycieli jest odpowiedni do potrzeb związanych z realizacją zajęć i w każdym przypadku uwzględnia kompetencje nauczycieli i ich dorobek naukowy oraz artystyczny. Nauczyciele poddawani są ocenie. Oceny dokonują studenci korzystając z systemu ankietowego oraz inni nauczyciele, poprzez hospitacje. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w procesie doskonalenia kadry dydaktycznej. Polityka kadrowa obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa pracowników i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Zatrudnianie młodej kadry na stanowiskach asystenckich.

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna i naukowa (specjalistyczna baza artystyczna), z której korzystają studenci kierunku grafika zlokalizowana jest w budynku Katedry Grafiki przy ul. Dąbrowskiego 14. Część przedmiotów (np. języki obce, zajęcia wychowania fizycznego) odbywa się w salach specjalistycznych w innych budynkach Uczelni. Centrum Obsługi Wydziału Sztuki jest w budynku głównym Uniwersytetu Jana Długosza, przy ul. Waszyngtona 4/8. Liczba i wyposażenie sal wykładowych, ćwiczeń, pracowni komputerowych i pracowni specjalistycznych zapewnia dobre warunki pracy wszystkim studentom. Wizytowany kierunek dysponuje bazą dydaktyczną, na którą składają się pracownie dostosowane do trybu i metod nauczania poszczególnych zajęć, pozwalające na właściwą realizację dydaktyki na ocenianym kierunku, zgodnie z programem przewidzianym zarówno dla 1 i 2 stopnia kształcenia. Powierzchnia użytkowa obiektu przy ul. J. H. Dąbrowskiego 14 wynosi 1,995 m.kw., gdzie ok. 120 m.kw. przeznaczone jest: dla dyplomantów Szkoły Doktorskiej; kierownika Katedry Grafiki; Pełnomocnika Dziekana ds. kierunku Grafika; kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (sala 107, 108: 25,1 m.kw.), portiernię i pomieszczenie socjalne pracowników obsługi (28,2 m.kw.), oraz pokoje konsultacyjne pracowników (63,8 m.kw.), natomiast pozostałą powierzchnię zajmują pracownie dydaktyczne, sale seminaryjne, akademicka Galeria 113 oraz magazyny prac i materiałów.

Podstawą bazy dydaktycznej jest, pięć odpowiednio wyposażonych pomieszczeń – pracowni grafiki warsztatowej: druku płaskiego, wklęsłego i wypukłego; 3 pracownie grafiki użytkowej oraz inne, związane z kształceniem ogólnoplastycznym (rysunek, malarstwo, rzeźba, fotografia, struktury wizualne, przedmioty dotyczące teorii sztuki). Wyposażenie wszystkich pracowni pozwala w pełni realizować program nauczania na I i II st. studiów oraz służy prowadzeniu badań naukowych przez pracowników i studentów. Pracownie graficzne są wyposażone: prasy graficzne walcowe ręczne – 5 szt., prasy litograficzne ręczne – 3 szt., prasa graficzna z napędem elektrycznym – 1 szt., prasa litograficzna offsetowa z napędem elektrycznym – 1 szt., różnej wielkości gilotyny do blachy i papieru, suszarki na odbitki.

Pracownie Katedry Grafiki Wydziału Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza są wyposażone zarówno w maszyny/urządzenia pozwalające na poznanie obszaru grafiki tradycyjnej, jak i w sprzęt pozwalający na kształcenie studentów w zakresie nowych innowacyjnych technologii. Każda z pracowni dydaktycznych jest wyposażona w specjalistyczny sprzęt oraz aparaturę badawczą – naukową np.:

- Pracownia druku płaskiego sala nr 12, 15 składa się z dwóch sal na parterze budynku. Najcenniejszym jej wyposażeniem są prasy litograficzne: „Erasmus Sutter”, prod. 1866; „Jakub Fajans – Varsovie”, prod. XIX w. oraz prasa offsetowa „Adast” z napędem elektrycznym z lat 70. XX w. Jest to unikatowe, jedyne w szkolnictwie artystycznym w Polsce urządzenie, umożliwiające precyzyjny druk barwny z kamienia litograficznego. Pracownia specjalizuje się w stosowaniu alternatywnych podłoży i technik graficznych.
- Pracownia druku wklęsłego, sala nr 207, składa się z dwóch pomieszczeń, sali dydaktycznej i drukarni oraz pokoju konsultacyjnego. Jest wyposażona w stanowiska i narzędzia zapewniające zachowanie ciągu technologicznego wymaganego w pracy warsztatowej w druku wklęsłym.
- Pracownie fotografii, sale nr 201 – 204 i komputerowe, sale nr 103, 106 wyposażone są w odpowiedni sprzęt, programy informatyczne i akcesoria, między innymi: drukarka laserowa kolorowa OKI A3, tradycyjne i cyfrowe aparaty fotograficzne, kamery cyfrowe, kopiarki, projektor multimedialny, systemy teł i stanowiska do fotografii. Stanowiska komputerowe wyposażone są w następujące

programy: Corel Draw X5, Adobe Creative Cloud, do grafiki 3D: Blender. Pracownia wyposażona jest w 18 stanowisk komputerowych – 16 studenckich i 2 przeznaczone dla nauczyciela prowadzącego zajęcia. Wszystkie stanowiska komputerowe posiadają dostęp do Internetu.

- Pracownia kreacji rysunkowej, sala nr 9 jest wyposażona w niezbędne narzędzia dydaktyczne, takie jak sztalugi, deski, podesty dla modeli, oraz rekwizyty – elementy martwych natur.

- Pracownia rzeźby sala nr 3 jest wyposażona m. in. w: zasobnik z gliną modelarską; drewniane, obrotowe kawalety rzeźbiarskie; urządzenia o napędzie pneumatycznym: mobilna piaskarka, szlifierka prosta, młot udarowy; urządzenia o napędzie elektrycznym: spawarka, wiertarka, szlifierka.

Powierzchnia niektórych sal dydaktycznych/pracowni specjalistycznych, wizytowanego kierunku jest mała, szczególnie dotyczy to części graficznej pracy „brudnej”, pomieszczenia drukarni, ciemni, kwaszarni oraz pomieszczenia archiwum.

Jednak na spotkaniach z zespołem oceniającym nauczyciele akademicy nie wnosili żadnych uwag odnośnie kubatury sal.

Wszystkie sale dydaktyczne są kompletnie wyposażone i przygotowane do prowadzenia zajęć. Infrastruktura naukowa i dydaktyczna oraz zasady korzystania z niej zgodne są z przepisami BHP. Dla wszystkich pomieszczeń Wydziału są opracowane instrukcje bezpieczeństwa pożarowego zawierające instrukcje postępowania na wypadek pożaru oraz plany ewakuacyjne a także regulaminy pracowni i instrukcje korzystania z urządzeń i narzędzi. Dokumentacja jest wywieszona w ogólnie dostępnych miejscach we wszystkich pracowniach. Pomieszczenia są wyposażone w apteczki pierwszej pomocy.

Wyposażenie poszczególnych pracowni jest zróżnicowane i stanowi bazę zapewniającą optymalne warunki do procesu kształcenia oraz innych działań artystycznych – służącą zarówno do realizacji procesu dydaktycznego, jak i do twórczości artystycznej. Sale dydaktyczne, pracownie artystyczne i specjalistyczne nie są udostępniane studentom poza godzinami zajęć dydaktycznych w celu wykonywania zadań etapowych, realizacji projektów, prac dyplomowych.

Studenci otrzymują bogaty wachlarz możliwości działań w obrębie szeroko rozumianej techniki i technologii graficznej. Z przytoczonych przykładów wynika, że pracownie dydaktyczne ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków pracy badawczej, artystycznej, oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

W Katedrze Grafiki działa akademicka Galeria 113 Wydziału Sztuki, sala nr 113, wyposażona w system ekspozycyjny, monitoring, wielkoformatowy ekran i zaplecze. Od momentu jej otwarcia zorganizowano w niej 24 wystawy. Przestrzeń zapewnia również możliwość przeprowadzenia obron prac dyplomowych oraz wykłady zaproszonych gości, profesorów wizytujących.

We wszystkich budynkach dostępna jest bezprzewodowa sieć Wi-Fi oraz specjalne kioski z możliwością zalogowania się do systemu USOS w celu np. sprawdzenia poczty elektronicznej.

Budynek Wydziału Sztuki, w którym mieści się kierunek grafika i fotografia nie jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W głównym budynku przy ul. Dąbrowskiego 14, w którym odbywają się zajęcia studentów kierunku grafika brakuje biblioteki dedykowanej wizytowanemu kierunkowi. Funkcję biblioteki podręcznej pełni Biblioteka Uniwersytecka.

W strefie ogólnodostępnej jednostka zapewnia studentom kierunku grafika przestrzeń socjalną,

gdzie mogą spędzić wolny czas pomiędzy zajęciami są to dostosowane do tego celu miejsca w budynku. Pedagodzy mogą korzystać z tzw. pokoju socjalnego/nauczycielskiego.

Biblioteka Uniwersytecka wraz z Biblioteką Nauk Ścisłych, Medycznych i Nauk o Zdrowiu stanowi podstawę jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni. Pełni funkcje Biblioteki naukowej o zadaniach dydaktycznych, usługowych i naukowych związanych z upowszechnianiem nauki poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informacyjnych. Funkcjonowanie Biblioteki odbywa się w oparciu o wdrożone procedury, zapewniające jak największą skuteczność realizowanych przez nią zadań. Biblioteki włączone są i zintegrowane z układem udogodnień dla osób z niepełnosprawnością. Stanowią miejsce pracy z księgozbiorem, miejsce wymiany myśli między studentami przy wspólnych projektach.

Obie Biblioteki zlokalizowane są w budynkach, gdzie dostępność architektoniczna jest dostosowana i oznakowana również dla osób z niepełnosprawnością: Biblioteka Uniwersytecka – Częstochowa, Armii Krajowej 36A, poziom 0; Biblioteka Nauk Ścisłych, Medycznych i Nauk o Zdrowiu – Częstochowa, Armii Krajowej 13/15, II piętro Blok B. Strona internetowa Biblioteki Uniwersyteckiej UJD zawiera dostęp do: katalogu on-line, Biblioteki Cyfrowej UJD, Repozytorium UJD, baz danych oraz wszelkich informacji dotyczących Biblioteki.

Biblioteka gromadzi i uzupełnia zbiory drogą zakupu, prenumeraty, wymiany i darów zgodnie z profilem Uniwersytetu. Istnieje możliwość zaproponowania zakupu brakującej publikacji poprzez formularz znajdujący się na koncie zalogowanego użytkownika. Księgozbiór Biblioteki Uniwersyteckiej liczy: Książki – 325 794 woluminy; Czasopisma – 37 277; zbiory specjalne – 21 003 jednostek opisu bibliograficznego.

Biblioteka Uniwersytecka prenumeruje 172 tytułów czasopism krajowych oraz 11 tytułów zagranicznych czasopism naukowych. Zbiory udostępniane są: na miejscu w czytelni, przez wypożyczenie w tym wypożyczenie międzybiblioteczne, poprzez sieć komputerową w przypadku zasobów elektronicznych.

Dla studentów i pracowników naukowych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki został zapewniony dostęp do zasobów bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych baz międzynarodowej literatury naukowej na licencji krajowej: Elsevier, Springer, Wiley, Scopus, Web of Science, Ebsco, Nature, Science. Oprócz baz na licencji krajowej WBN, Biblioteka Uniwersytecka UJD umożliwia korzystanie z baz zakupionych w ramach konsorcjów: Royal Society of Chemistry, American Chemical Society, American Institute of Physics, American Physics Society, Chemical Abstracts, PsycARTICLES, SAGE Premier, Taylor & Francis (SSH).

Biblioteka zapewnia szeroki zakres pozycji książkowych oraz czasopism zarówno o tematyce i problematyce związanej z dyscypliną ocenianego kierunku jak również z zakresu wiedzy o sztuce i kulturze, z uwzględnieniem pozycji umieszczonych w sylabusach dostępnych w bibliotece w odpowiedniej liczbie egzemplarzy. Księgozbiór jest uzupełniany o nowości wydawnicze o tematyce odpowiadającej profilowi zbiorów Biblioteki. Jest zgodny, co do zakresu tematycznego i zasięgu językowego, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Biblioteka w ramach wymiany międzybibliotecznej otrzymuje brakujące pozycje literatury oraz publikacje innych uczelni i szkół artystycznych, co sprawia, że księgozbiór jest aktualny.

Uczelnia od lat prowadzi politykę dbania o swoją bazę dydaktyczną stale ją unowocześniając. Infrastruktura jednostki jest systematycznie monitorowana i oceniana zarówno pod względem stanu technicznego jak i doposażania pracowni w sprzęt i urządzenia, które wynikają z potrzeb procesu

kształcenia. Modyfikacji pomieszczeń dydaktycznych – rozbudowa wyposażenia czy aktualizacja oprogramowania zwykle inicjowane są oddolnie przez pracowników prowadzących zajęcia. W rezultacie dokonywane są modyfikacje i uzupełnienia zasobów w miarę możliwości finansowych jednostki. W procesie aktualizacji bazy dydaktycznej i oceny jej stanu brakuje przedstawicieli studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Katedra Grafiki Wydziału Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie dysponuje infrastrukturą dydaktyczną, naukową i artystyczną zapewniającą realizację procesu dydaktycznego na wizytowanym kierunku. Liczba i wielkość pomieszczeń dydaktycznych jest adekwatna do rodzaju i specyfiki zajęć kierunku grafika. To pomieszczenia dydaktyczne wyposażone w sprzęt niezbędny podczas artystycznej/projektowej edukacji. Baza dydaktyczno-badawcza spełnia też wymogi przepisów BHP. Pracownie są wyposażone w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Sale komputerowe wyposażone są w sprzęt audiowizualny oraz sprzęt komputerowy ze specjalistycznym oprogramowaniem, np.: Corel Draw X5, Adobe Creative Cloud, do grafiki 3D: Blender, Photoshop. Zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w kartach przedmiotów. Pomieszczenia biblioteki są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W budynkach Uczelni studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci Wi-Fi. Studenci mają dostęp do elektronicznych baz danych i katalogów umożliwiających wgląd i dojście do zasobów informacji naukowej. Jednostka od lat prowadzi politykę dbania o swoją bazę dydaktyczną stale ją unowocześniając. Infrastruktura Uczelni wykorzystywana w procesie kształcenia (pracownie dydaktyczne, specjalistyczne, informatyczne oraz artystyczne) jest systematycznie monitorowana i oceniana zarówno pod względem stanu technicznego jak i doposażania pracowni w sprzęt i urządzenia, które wynikają z potrzeb prowadzenia kierunku grafika.

1. Budynek Wydziału Sztuki przy ul Dąbrowskiego 14 w którym prowadzony jest kierunek grafika nie jest dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Określenie przez Władze Uczelni liczebności grup wykładowych, ćwiczeniowych, seminaryjnych, językowych, pracowni artystycznych, ułatwi ono planowanie zajęć a także pozwoli na podniesienie jakości kształcenia.
2. W proces aktualizacji bazy dydaktycznej i oceny jej stanu infrastruktury włączyć przedstawicieli studentów.
3. Zatrudnienie pracowników technicznych w pracowniach specjalistycznych dla podniesienia efektywności procesu dydaktycznego oraz udostępniania pracowni specjalistycznych studentom po godzinach zajęć.

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań, które doprowadzą do wprowadzenia systemu dającego możliwość dostosowania przestrzeni budynku Wydziału Sztuki przy ul. Dąbrowskiego 14 dla osób z niepełnosprawnością.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, takie jak instytucje kulturalno-artystyczne i jednostki administracyjne, stanowią kluczowych partnerów wizytowanego kierunku. Wśród partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego są również przedstawiciele biznesu, np. agencje reklamowe czy studia graficzne. Jednak stanowią one mniejszość. Współpraca obejmuje udział studentów w różnorodnych projektach oraz organizację praktyk, co wpisuje się w cele kształcenia. Wizytowany kierunek dokumentuje te współpracy oraz praktyki, co potwierdza adekwatność działań do wymogów standardu kształcenia. Wizytowany kierunek posiada szereg dokumentów potwierdzający obustronną współpracę, jednak w większości wypadków dotyczy to jedynie miejsca odbycia praktyk. Uczelnia deklaruje istnienie wielu dostępnych miejsc dla swoich studentów.

Analiza współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego wskazuje, że choć istnieją pewne formy współpracy, to nie można jednoznacznie stwierdzić, że spełnione są wszystkie aspekty opisane w kryterium. Współpraca ma charakter stały jedynie w przypadku bardzo nielicznych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Różnorodność form, takich jak organizacja praktyk, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych czy udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, nie została w pełni zrealizowana. Ponadto, brakuje pełnej certyfikacji, analizy potrzeb rynku pracy oraz wszechstronnej oceny losów absolwentów kierunku. Istniejące formy współpracy są tylko częściowo adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów, co wymaga dalszego doskonalenia i rozbudowy działań w tym obszarze. Bezpośrednio w ramach wizytowanego kierunku nie istnieje żadna formalna grupa składająca się z przedstawicieli Uczelni, otoczenia społeczno-gospodarczego i studentów. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie mają możliwości spotkać się z Uczelnią formalnie, w większym gronie, aby omówić współpracę czy zastanowić się nad przyszłymi wspólnymi projektami. Większość rozmów prowadzona jest na stopie prywatnej i nieformalnej. Na podstawie przedstawionych dokumentów i samej wizytacji nie można jednoznacznie stwierdzić, że istnieje realna, obustronna współpraca między kierunkiem a otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie mają wpływu na program zajęć wizytowanego kierunku. Rekomenduje się pilną zmianę tego stanu rzeczy, ponieważ tracona jest możliwość korygowania programu nauczania, co byłoby z pożytkiem dla studentów, a finalnie i dla przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jako potencjalnych pracodawców.

Warto podkreślić, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego podczas spotkania z zespołem oceniającym mieli dobre zdanie na temat ogółu studentów wizytowanego kierunku, aczkolwiek przekazali też informacje, na bazie których, wizytowany kierunek mógłby udoskonalić swój program kształcenia. Niestety ze względu na nieformalność rozmów kuluarowych interesariusze

zewnątrzni pozostają bez wpływu.

Wizytowany kierunek większość swoich kontaktów z interesariuszami opiera o znajomość nieformalne, dlatego też nie istnieje zadowalająca dokumentacja dotycząca współpracy i wymiany wiedzy. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zwłaszcza z pracodawcami, w kontekście programu studiów, jeśli istnieją to nie mają charakteru formalnego, a raczej przybierają formę rozmów na stopie prywatnej. Brakuje formalnych notatek z przebiegu tych przeglądów. Większość kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest inicjowana przez pracowników wizytowanego kierunku, którzy jednocześnie pełnią funkcje w firmach i instytucjach z tego otoczenia. Te interakcje, choć nieformalne, odgrywają istotną rolę w doskonaleniu współpracy oraz programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W opinii zespołu oceniającego po analizie stanu faktycznego kryterium 6 zostaje spełnione częściowo.

1. Brak stałej i sformalizowanej współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca stała i sformalizowana stanowi tu jedynie niewielką część.
2. Brak pełnej certyfikacji, analizy potrzeb rynku pracy oraz wszechstronnej oceny losów absolwentów.
3. Istniejące praktyki współpracy są jedynie częściowo adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z programu studiów.
4. Niewielki realny wpływ Otoczenia Społeczno-Gospodarczego, na konstrukcję programu studiów.
5. Brak stosownych dokumentów, co uniemożliwia potwierdzenie wpływu struktur na konstrukcję programu studiów.
6. Brak formalnego ciała wewnątrz uczelni, które mogłoby skutecznie reagować na sygnały od interesariuszy o potrzebach wprowadzenia korekty programu nauczania dotyczących np. zaznajomienia studentów z podstawowymi zagadnieniami druku komercyjnego i współpracy z klientem komercyjnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro Jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości

1. Zwiększenie zaangażowania kierunku w formalizowanie współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem agencji reklamowych i studiów graficznych.
2. Przeprowadzenie analizy potrzeb rynku pracy, a także wprowadzenie wszechstronnej oceny losów absolwentów, w celu dostosowania programy kształcenia do realnych potrzeb rynku pracy.
3. Zwiększenie realnego udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz przedstawicieli studentów w spotkaniach dotyczących analizy i ewentualnej zmiany programu nauczania. Wprowadzenie warsztatów lub kursów zapewniających praktyczną wiedzę z obszaru tzw. umiejętności miękkich. Nawiązanie współpracy z innymi ośrodkami akademickimi w celu wymiany wiedzy i doświadczeń wynikających z reprezentowania różnych dziedzin.
4. Zwiększenie udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie nauczania studentów poprzez organizację warsztatów tematycznych oraz realizację projektów opartych na realnych i aktualnych wyzwaniach rynku pracy.
5. Prowadzenie notatek z przebiegu formalnych spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, wraz z listą obecności.
6. Powołanie do życia wewnętrznej Rady dającej możliwość cyklicznych spotkań przedstawicieli uczelni z interesariuszami zewnętrznymi i studentami, a dzięki temu m.in. móc skutecznie reagować na różne sygnały ze strony interesariuszy zewnętrznych.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wydział Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, prowadzący kierunek grafika współpracuje z zagranicznymi ośrodkami sztuki i uczelniami artystycznymi, podejmuje wspólne projekty artystyczne, pracownicy badawczo-dydaktyczni biorą udział w wystawach i konferencjach poświęconych sztuce i teorii twórczości, między innymi:

- UJD jest członkiem międzynarodowego konsorcjum uniwersytetów COLOURS (European Universities). COLOURS, czyli COLlaborative innOvative sUstainable Regional univerSities to alians dziewięciu uniwersytetów z krajów UE, których wspólną cechą stanowi silne zaangażowanie w rozwój regionów, w skład którego, poza Uniwersytetem Jana Długosza w Częstochowie wchodzi uniwersytety: Paderborn University (Niemcy) – lider, University of Castilla-La Mancha (Hiszpania), University of Ferrara (Włochy), Le Mans University (Francja), Kristianstad University (Szwecja), Josip Juraj Strossmayer University in Osijek (Chorwacja), University St. Kliment Ohridski Bitola (Macedonia), Ventspils University of Applied Sciences (Łotwa);
- Pracownicy UJD są beneficjentami stypendium programu wymiany naukowców NAWA w ramach współpracy bilateralnej z Ukrainą oraz z Węgrami, polsko-francuskiego programu wymiany bilateralnej POLONIUM. Studenci UJD są stypendystami NAWA w ramach programów stypendialnych dla Polonii im. Władysława Andersa;

- Udział pedagogów kierunku grafika w zagranicznym projekcie artystycznym ISSO 2013-2018 (Międzynarodowe Sympozjum Serigrafii) zorganizowanym przez Uniwersytet Ostrawski, International Serigraphy Symposium Ostrava, Czechy. Podsumowanie projektu stanowiła wystawa „Sytuacja sitodruku”, Galeria Soklská 26, Ostrawa, Czechy;
- „AKU.PRESSÚRA” – Międzynarodowa Konferencja Graficzna, „Idea i warsztat. Artysta wobec zagadnienia ekologii w grafice” (The idea and workshop. Artist towards the issue of ecology in graphic art.), Fakulta výtvarných umení, Akadémia umení w Banskej Bystricy, Słowacja;
- „Graphic Art LAB” – Warsztaty graficzne, Bańska Bystrzyca, Słowacja. Nowe podejście do medium graficznego. Hybrydowe, alternatywne, eksperymentalne formy grafiki. Cele kursu / warsztatów: – Poszerzanie wiedzy i umiejętności graficznych słuchacza przy jednoczesnej akceptacji ich indywidualności, udział pedagogów i studentów.

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia jest traktowane na Wydziale Sztuki jako jeden z priorytetowych kierunków rozwoju studiów artystycznych oraz ważny kierunek rozwoju badań. Na kierunku grafika stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem. Władze Uczelni, Wydziału i wizytowanego kierunku umożliwiają, zachęcają oraz stwarzają warunki, by generować mobilność studentów i kadry, przede wszystkim w ramach programu Erasmus+: przyjmowanie studentów zagranicznych na studia na pełen cykl kształcenia (w języku polskim i w języku angielskim); krótkoterminowe wyjazdy i przyjazdy studentów i pracowników; współpracę naukowo-badawczą i dydaktyczną z naukowcami i nauczycielami reprezentującymi uczelnie zagraniczne.

Dla studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej pracownicy realizujący proces dydaktyczny na kierunku grafika zaproponowali ofertę zajęć w języku angielskim. Oferta obejmuje zajęcia w semestrze zimowym i letnim, jest dostępna na stronie Uczelni.

Na zajęcia w ramach przedmiotu *warsztaty mistrzowskie* jednostka zaprasza profesorów z ośrodków zagranicznych, którzy prowadzą swoje autorskie zajęcia. *Warsztatom mistrzowskim* towarzyszą wystawy zaproszonych profesorów, które są okazją do zapoznania się z ich twórczością. Inną formą umiejdzynarodowienia kierunku grafika są zagraniczne zbiorowe wystawy pedagogów, w których uczestniczą studenci oraz absolwenci a także zaproszeni nauczyciele akademicy z uczelni partnerskich. Studenci w ramach programu studiów uczęszczają na zajęcia z lektoratu języka obcego. Dodatkowo istnieje możliwość uczęszczania, w ramach przedmiotu swobodnego wyboru, na zajęcia z innych języków europejskich np.: włoski, hiszpański, czeski oraz języka chińskiego i japońskiego. Dodatkowe kursy nauki języka obcego są na poziomie A1. Zajęcia koncentrują się na nauczaniu słownictwa i zwrotów branżowych, związanych z przyszłym zawodem studenta, jak również rozwijaniu ogólnej wiedzy językowej.

Studenci i pracownicy Uczelni ubiegają się o wyjazd zgodnie z zasadami naboru i kwalifikacji ogłoszonymi przez uczelnię wysyłającą. Na podstawie Zarządzenia Rektora UJD określone są zasady realizacji mobilności, zasady naboru i kwalifikacji oraz zasady finansowania wyjazdów.

W ramach programu Erasmus+ w roku akademickim 2023/2024 na kierunku grafika nie było wymiany międzynarodowej w grupie studentów a także nie było przyjazdów kadry i studentów uczelni zagranicznych, natomiast w grupie pracowników były dwa wyjazdy do Wydziału Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego/Czechy.

Jednostka współpracuje z wieloma ośrodkami, do których należą między innymi: – Wydział Sztuki Uniwersytetu Ostrawskiego, Czechy – European University Cyprus, Cypr – Rheinland-Pfälzische Technische Universität Kaiserslautern-Landau, Niemcy – University of Rijeka, Chorwacja – Academy

of Arts in Banska Bystrica, Słowacja – Catholic University in Ruzomberok, Słowacja – Cambridge School of Art Faculty of Arts and Social Sciences, Ruskin University, Anglia. Dodatkowo w ramach rozwoju i współpracy partnerstwa pomiędzy uczelniami zagranicznymi kierunek grafika rozszerza obszar współpracy, rozpoczynając ją od wymiany studenckiej: – Necmettin Erbakan University, Turcja – University of the Basque Country – Malta College of Arts, Science and Technology, Malta – University of the Basque Country, UPV/EHU, Hiszpania.

Monitorowaniem procesu umiędzynarodowienia zajmuje się Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą. W ramach kierunku grafika Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia przeprowadza ocenę stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmując ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów a także ustala strategię mającą na celu intensyfikację umiędzynarodowienia procesu kształcenia na wizytowanym kierunku grafika.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku grafika oraz wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są na wizytowanym kierunku zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Doświadczenia zdobywane przez pracowników w ramach współpracy z uczelniami i ośrodkami zagranicznymi są wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Wydział podejmuje działania w celu promocji programu Erasmus+. Jest otwarty na kształcenie studentów z innych krajów. Program studiów i przyjęta organizacja zajęć sprzyjają umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Zwiększenie aktywności związanej z włączeniem pedagogów kierunku oraz studentów w działania rozwoju międzynarodowej wymiany a także realizacji założeń programu Erasmus+ mające wpływ na intensyfikację umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku grafika.

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów na kierunku grafika prowadzone jest w sposób stały, obejmujący zróżnicowane formy wsparcia. Studenci mogą liczyć na wsparcie Uczelni na wielu płaszczyznach, które

dostosowywane są do specyfiki prowadzonego kierunku. Oferowane wsparcie prowadzone jest w ramach systemu uczelnianego i wydziałowego oraz przez jednostki pomocnicze takie jak m.in. Biuro Karier, co prowadzi do poszerzenia zakresu oferowanej pomocy. Studenci mogą liczyć na wsparcie w postaci łatwo dostępnych konsultacji z pracownikami, które odbywają w wymiarze trzech godzin tygodniowo oraz korzystać z oferty administracji, której główne ogniwo stanowi Dziekanat Wydziału Sztuki. Każdy rocznik ma przypisanego opiekuna grupy. Będąc instancją pierwszego kontaktu w przypadku sygnalizowania potrzeb oraz problemów, opiekun stanowi główny czynnik wsparcia bezpośredniego studentów w trakcie realizacji studiów. Na Wydziale realizowane są zajęcia wprowadzające dla studentów „Metody uczenia się i studiowania”, które obejmują najważniejsze informacje dotyczące przebiegu studiów. Uczelnia tworzy przestrzeń wspomagającą studenta w aspektach pomocy materialnej, wsparcia różnorodnych form aktywności, w tym naukowej oraz wejścia na rynek pracy. W toku analizy stanu faktycznego sformułowane zostały także braki w zakresie wsparcia i jego dostosowania do potrzeb wynikających z realizacji programu studiów.

Na kierunku grafika prowadzone są działania mające wesprzeć studentów w wejściu na rynek pracy. Studenci mogli korzystać z oferty ogólnouczelnianych programów takich jak np. „Zintegrowany Rozwój UJD”, w ramach którego realizowano kursy dla studentów z zakresu poszerzania kompetencji przydatnych na rynku pracy. Jednostką realizującą instytucjonalne wsparcie w tym zakresie jest Biuro Karier UJD, które organizuje targi pracy, oferuje darmowe konsultacje z doradcą zawodowym, pomoc w stworzeniu dokumentów aplikacyjnych a także stanowi bazę dostępnych dla studentów staży i praktyk. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wsparcie ogranicza się do oferowania miejsc odbywania praktyk. Studenci zachęceni są do prowadzenia zróżnicowanej działalności naukowej oraz pozanaukowej, w szczególności artystycznej. Studenci zachęceni są do udziału w licznych wystawach prac graficznych, festiwalach oraz konkursach o zasięgu lokalnym, krajowym oraz międzynarodowym. W zakresie realizacji swoich projektów mogą liczyć na wsparcie merytoryczne ze strony kadry akademickiej. Studenci na kierunku grafika nie mogą jednak oficjalnie korzystać poza godzinami zajęć z infrastruktury uczelnianej w postaci dostępu do pracowni i innych pomieszczeń oraz niezbędnych urządzeń i materiałów. Wykorzystanie wskazanych możliwości jest konieczne z punktu widzenia potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przewidzianych efektów uczenia się a także wspomaga studentów w realizacji pracy własnej oraz odpowiedniego przygotowania do wejścia na rynek pracy. Zaleca się zatem wsparcie studentów poprzez umożliwienie korzystania z pracowni, sprzętu oraz materiałów poza godzinami zajęć.

Wsparcie finansowe studentów kierunku grafika zorganizowane jest według założeń wsparcia materialnego Uczelni. Studenci mogą ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium Rektora, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Informacje dotyczące sposobu wnioskowania oraz warunków starania się o świadczenia zawarte są w regulaminie świadczeń dla studentów UJD. Dodatkowo studenci mogą uzyskać informacje ze strony internetowej Wydziału oraz w Dziekanacie, który prowadzi obsługę wniosków. W ramach wsparcia socjalnego studenci mogą starać się o zakwaterowanie w domu studenckim. Studenci wybitni mogą starać się o otrzymanie uczelnianej nagrody „Primus in Facultate” oraz „Primus in Universitate”. Studenci szczególnie uzdolnieni mogą realizować studia w ramach Indywidualnego Programu Studiów, który pozwala modyfikować siatkę zajęć uwzględniając zainteresowania studenta oraz jego pracę badawczą.

Wsparcie studentów uwzględnia różnorodne formy aktywności studenckiej. Szczególne wsparcie oferowane jest studentom realizującym aktywności artystyczne. Studenci mogą m.in. wystawiać swoje prace przy wsparciu Wydziału Sztuki. W ramach aktywności społecznych studenci mają możliwość włączenia się w aktywności Uczelni oraz w jednostkach współpracujących poprzez m.in. aktywność

wolontariacką, włączenie się w działalność Kół Naukowych czy Samorządu Studentów. Aktywności te stanowią uzupełnienie procesu kształcenia o kompetencje miękkie oraz społeczne, mające ułatwić studentom nabywanie umiejętności wykraczających poza profil kierunku grafika.

Uczelnia zapewnia wsparcie różnym grupom studentów. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na instytucjonalną pomoc ze strony Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON), do którego zadań należy dostosowanie procesu kształcenia dla potrzeb indywidualnych studentów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej. Obok biura funkcjonuje także Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Infrastruktura budynku Wydziału Sztuki, gdzie realizowany jest kierunek grafika nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jednakże studenci mogą liczyć na szerokie wsparcie BON oraz wydziałowego Koordynatora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który stanowi bezpośrednie wsparcie studentów Wydziału oraz wdraża wydziałowy plan działania na rzecz dostępności. Pracownicy Katedry Grafiki przygotowani są do wsparcia studentów z potrzebami w ramach szkoleń i projektów "Projektowanie uniwersalne kluczem do dostępności" oraz "Uniwersytet dostępny". Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z wynikającej z regulaminu studiów indywidualnej organizacji studiów. W trakcie pandemii na Uczelni uruchomiono punkt wsparcia psychologicznego dla studentów oraz pracowników, który prowadzony jest przez Zakład Psychologii UJD. Regulamin Studiów zapewnia studentom możliwość korzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów. Uprawnieni do korzystania z tego rozwiązania są m.in. studenci z niepełnosprawnościami, wychowujące dziecko, studiujące na więcej niż jednym kierunku studiów czy znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Studenci z zagranicy poza instytucjonalnym wsparciem administracyjnym mogą korzystać z oferty Welcome Centre oraz wsparcia Samorządu Studentów.

Studenci w przypadku pojawienia się sytuacji problematycznych mogą zgłaszać swoje wnioski oraz skargi za pośrednictwem formalnej ścieżki rozwiązywania problemów poprzez kontakt z Dziekanatem lub Sekretariatem Rektora w formie pisemnej, ustnej lub mailowej. Jednocześnie na poziomie wydziałowym studenci mogą zgłaszać swoje uwagi opiekunowi kierunku, który następnie stara się rozwiązać problem lub w zależności od potrzeby i charakteru sprawy angażuje do tego procesu kierownika Katedry, a w dalszej kolejności Dziekana. W razie potrzeb studenci mogą kontaktować się z Samorządem Studenckim, który może pośredniczyć w procesie rozwiązywania problemów. Uczelnia w przypadku pojawienia się spraw szczególnie delikatnych umożliwia złożenie anonimowej skargi lub wniosku.

Wsparcie oferowane studentom obejmuje działania w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania, który zapewnia wsparcie osobom pokrzywdzonym dyskryminacją a także prowadzi uczelnianą politykę przeciwdziałania tego rodzaju zjawiskom w ramach realizacji założeń Polityki Antymobbingowej i Antydyskryminacyjnej UJD. Dodatkowo możliwe jest wsparcie ze strony Koordynatora ds. Równości Płci. Studenci w przypadku wystąpienia problemu mobbingu i dyskryminacji mogą kierować się o pomoc do Samorządu Studentów. Dostępna jest ankieta "Relacje między członkami UJD", która diagnozować ma sytuacje problematyczne w Uczelni. Informacje dotyczące procedur dostępne są na stronie internetowej Uczelni, dodatkowo studenci są z nimi zaznajamiani w czasie realizacji zajęć "Metody uczenia się i studiowania".

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się jest przygotowana do zapewniania kompleksowego wsparcia studentów w zakresie przepływu informacji, spraw organizacyjnych, pomocy materialnej. Główną jednostką administracyjną prowadzącą obsługę spraw studenckich stanowi Dziekanat. Prowadzi on dokumentację studentów przez cały tok studiów. Dziekanat funkcjonuje w formule

eKolejki, umożliwiając studentom umawianie się na konkretne godziny. Informacje kontaktowe zawarte są na stronie internetowej Uczelni w zakładkach dotyczących funkcjonowania dziekanatów. Obsługa studentów odbywa się za pośrednictwem kontaktu mailowego, telefonicznego oraz stacjonarnego. W razie potrzeby studenci są kierowani przez Dziekanat do poszczególnych jednostek pomocniczych lub bezpośrednio do pracowników Uczelni zajmujących się konkretnymi zagadnieniami. Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studentów zorganizowany w Wydziałowe Rady Samorządu Studentów. W ramach struktur Samorządu działają także studenci Wydziału Sztuki. Samorząd włączany jest w działania skierowane na rzecz społeczności studenckiej oraz sam prowadzi inicjatywy wspierające integrację studentów, ich rozwój społeczny oraz artystyczny. Członkowie Samorządu uczestniczą w procedowaniu i opiniowaniu najważniejszych dokumentów i rozwiązań związanych z procesem studiowania uczestnicząc w pracach organów kolegialnych Uczelni. Studenci mają swoich przedstawicieli w organach zajmujących się jakością kształcenia, w tym w Kierunkowym Zespole Jakości Kształcenia. Tym samym studenci mają możliwość uczestniczenia w procesie kształtowania programu studiów. Członkowie Samorządu mają wsparcie materialne oraz merytoryczne ze strony Uczelni oraz wspierani są w działalności na rzecz aktywnego działania studentów w Uczelni. Studenci kierunku grafika współtworzą Koło Naukowe Sztuk Pięknych, które realizuje działalność wspierającą studentów w realizacji działań naukowych oraz artystycznych. Koło naukowe może starać się o dofinansowanie ze strony Uczelni. Posiada także opiekuna, który będąc pracownikiem Wydziału stanowi wsparcie organizacyjne i merytoryczne dla studentów. Szczegółowe warunki finansowania kół naukowych i innych organizacji studenckich określa odpowiednie zarządzenie Rektora UJD.

Na Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy wsparcia studentów. Głównym narzędziem przeglądu systemu wsparcia są ankietyzacje. Studenci mogą anonimowo wypowiedzieć się w zakresie dostępu do informacji i działania kanałów komunikacyjnych, oceny praktyk, oceny relacji między członkami UJD. Studenci po ukończeniu zajęć dydaktycznych w danym semestrze mają możliwość wypełnienia ankiety dotyczącej oceny konkretnych zajęć dydaktycznych. Dostępna jest także ogólnouczelniana ankieta dotycząca warunków studiowania oraz ankieta skierowana do absolwentów, mająca na celu zbiorczą ocenę cyklu studiów. Badania mają na celu ocenę, monitorowanie i diagnozowanie ewentualnych braków w celu stałego polepszenia jakości kształcenia. Ankiety przeprowadzane są przez wewnętrzny, uczelniany program ankietyzacji, dostępny za pośrednictwem systemu USOS. Monitorowanie stanu wsparcia studentów przybiera także charakter nieformalnych konsultacji z wewnętrznymi interesariuszami Uczelni. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących funkcjonowania systemu wsparcia za pośrednictwem Samorządu Studentów, administracji a także poszczególnych opiekunów oraz pełnomocników realizujących konkretne zadania. Wyniki ankietyzacji stanowią element monitorowania jakości kształcenia i udostępniane są w postaci ogólnego raportu na stronie Wydziału Sztuki w zakładce dotyczącej ankietyzacji. W przypadku negatywnej oceny danego aspektu, wprowadzane są działania naprawcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie prowadzi wszechstronne wsparcie studentów w procesie uczenia się. Wsparcie w pierwszym kontakcie oferowane jest przez kadrę akademicką oraz

administrację Uczelni, która otwarta jest na potrzeby studentów. Nieduża liczba studentów na kierunku grafika sprzyja indywidualizacji podejścia do studentów. Oferowane wsparcie pomaga studentom w samorealizacji na płaszczyźnie naukowej, społecznej oraz artystycznej. Wsparcie dostosowane jest do potrzeb różnych grup studenckich. Wsparcie oferowane jest na poziomie formalnych rozwiązań zawartych w regulaminie studiów, a także w postaci praktycznych rozwiązań instytucjonalnych poprzez działanie dedykowanych jednostek pomocniczych, takich jak m.in. Biuro Karier czy Biuro ds. Wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia wspiera studentów wybitnych i posiada system motywowania do osiągania jak najlepszych wyników w nauce. Oferowane jest odpowiednie wsparcie materialne. Uczelnia oferuje sprawny i czytelny system skarg i wniosków, a także w razie wystąpienia nieprawidłowości posiada opracowaną procedurę rozwiązywania problemów. Studenci wpierani są także poprzez funkcjonowanie pełnomocników zadaniowych na poziomie ogólnouczelnianym. System ankietyzacji oraz monitorowania wsparcia studentów oraz jakości kształcenia pozwala studentom ocenić poszczególne zajęcia, warunki studiowania czy ocenić cały cykl studiów po jego zakończeniu. Jednocześnie w wyniku analizy stanu faktycznego wykazano, że wsparcie oferowane studentom nie jest w pełni dostosowane do potrzeb wynikających z realizacji programu studiów, co stanowi podstawę do wskazania nieprawidłowości i sformułowania zaleceń oraz propozycji oceny kryterium jako częściowo spełnione ze względu na:

1. Brak możliwości korzystania przez studentów poza godzinami zajęć z pracowni, sprzętu oraz materiałów niezbędnych do realizacji celów kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Dostęp ten jest niezbędnym elementem wartościowej realizacji studiów oraz przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy. Brak dostępu do pracowni ogranicza studiującym w istotnym zakresie możliwość realizacji pracy własnej oraz przygotowania prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie studentom możliwości korzystania z pracowni i pomieszczeń, niezbędnego sprzętu oraz materiałów poza godzinami zajęć.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach zawarty jest na głównej stronie internetowej Uczelni oraz stronie Wydziału Sztuki, które stanowią podstawowe źródło informacji. Dostęp do informacji zawartych na stronach internetowych skierowany jest do szerokiego grona odbiorców, nie wymaga logowania do systemu wewnętrznego, co umożliwia uzyskanie informacji nie tylko studentom, ale także pracownikom oraz potencjalnym interesariuszom wydziału. Korzystanie ze strony nie jest ograniczone miejscem i czasem użytkowania oraz sprzętem, z którego korzystają odbiorcy. Można z nich korzystać zarówno z urządzenia stacjonarnego jak i mobilnego bez ograniczenia związanego z wykorzystywanym oprogramowaniem. Strona Uczelni dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w postaci możliwości ustawienia kontrastu dla osób niedowidzących lub słabowidzących oraz zwiększenia czcionki i odstępów. Strona Wydziału nie posiada wewnętrznie możliwości powiększenia czcionki i zwiększenia odstępów, lecz dostosowana jest do możliwości kalibracji dostępnych w większości przeglądarek internetowych. Strony są responsywne i łatwo po nich nawigować ze względu na prosty szablon wizualny. Informacje dotyczące programu studiów dostępne są także poprzez Biuletyn Informacji Publicznej, który posiada odnośniki do strony właściwej Wydziału oraz strony głównej Uczelni. Strona internetowa Uczelni dostępna jest w języku polskim oraz angielskim. Wersja w języku angielskim nie odstępuje treścią od wersji w języku polskim. Natomiast strona Wydziału Sztuki dostępna jest jedynie w języku polskim. Uczelnia prowadzi także aktywnie konta w serwisach społecznościowych m.in. Facebook, X, Instagram. Wszelkie informacje dotyczące spraw studenckich, toku studiów, jego przebiegu oraz organizacji dostępne są na stronie internetowej Wydziału, która stanowi także zakładkę strony Uczelni. Zawarte są one w poszczególnych zakładkach tematycznych oraz w podstronie "ogłoszenia dla studentów". Studenci mają możliwość uzyskiwania tych informacji także za pośrednictwem pracowników Dziekanatu, dostępnych stacjonarnie oraz w kontakcie mailowym i telefonicznym oraz za pośrednictwem stacjonarnych ogłoszeń w budynkach uczelnianych. Informacje dotyczące charakterystyki studiów, w tym działalności naukowej i artystycznej, Samorządu Studentów czy działania poszczególnych jednostek pomocniczych dostępne są poprzez zakładki na stronie internetowej odsyłające do dedykowanych podstron. Kandydaci na studia ogólne informacje o kierunku uzyskać mogą z oddzielnego serwisu Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK). Kandydat po wyborze zakładki z kierunkiem otrzymuje informacje dotyczące warunków i kryteriów rekrutacji z warunkami kwalifikacji oraz kalendarzem terminów przyjęć wraz z oczekiwaniami od kandydatów. Więcej informacji znaleźć można na stronie Wydziału, w zakładce dla kandydatów, gdzie znajduje się pełny opis kierunku i cele kształcenia wraz z linkami do Biuletynu Informacji Publicznej, w którym dostępne są szczegółowe informacje o studiach. Informacje dotyczące charakterystyki kierunku w zakładce dla kandydatów zawierają opis sylwetki absolwenta zawierający informacje o możliwości zatrudnienia po ukończeniu studiów oraz dalszego kształcenia. Zawarte są w nim załączniki zawierające program studiów, plan studiów, karty przedmiotów, a także wykazy oraz plan zajęć. Dostępne są również informacje dotyczące charakterystyki systemu weryfikacji efektów uczenia się wraz z przyznawanymi kwalifikacjami i tytułami.

Informacje dotyczące kształcenia na odległość uwzględnione są na stronie głównej Uczelni, kierującej na stronę Centrum Kształcenia na Odległość UJD, które oferuje wsparcie merytoryczne i techniczne dotyczące korzystania z narzędzi i technik kształcenia na odległość. Treści zawarte na stronach internetowych są stale aktualizowane i weryfikowane przez Biuro Komunikacji i Promocji. Strona internetowa Wydziału nie posiada wyznaczonego wydziałowego koordynatora treści. Monitorowanie aktualności, rzetelności oraz kompleksowości informacji jest dwupoziomowe. Obejmuje zarówno stałe instytucjonalne monitorowanie treści przez Biuro Komunikacji i Promocji jak i bezpośrednie,

nieformalne konsultacje z poszczególnymi grupami, m.in. studentami, pracownikami czy interesariuszami zewnętrznymi, które mają na celu identyfikację bieżących potrzeb komunikacyjnych odbiorców oferty Wydziału oraz Uczelni. Głównym elementem weryfikacji potrzeb odbiorców wewnętrznych, są badania ankietowe skierowane do studentów, wykładowców oraz pracowników administracyjnych. Ankiety weryfikują dostępność, pomocność oraz prostotę systemu przepływu informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie realizuje zadanie zapewnienia publicznego dostępu do informacji. Główne źródła informacji publicznej zawarte są na stronie internetowej Uczelni oraz Wydziału Sztuki, serwisie Internetowej Rekrutacji Kandydatów oraz Biuletynie Informacji Publicznej. Strony te są skonstruowane czytelnie i są responsywne a także są dostępne dla każdego niezależnie od używanego sprzętu oraz oprogramowania. Kompleksowe informacje zawarte są w poszczególnych zakładkach, które są proste w nawigowaniu i nie są nadmiernie rozbudowane, co ułatwia przetwarzanie treści. Kandydaci na studia mają dostęp do informacji dotyczących procesu studiowania oraz rekrutacji zawarty w systemie rekrutacji oraz na stronach Uczelni oraz Wydziału, w tym nieskrępowany dostęp do programu studiów oraz kart przedmiotów. Informacje są umieszczane w kanałach cyfrowych jak i stacjonarnych, co zwiększa potencjalne grono odbiorców. Interesariusze wewnętrzni mają stałą możliwość oceny systemu komunikacji poprzez system ankietyzacji oraz konsultacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się stworzenie sekcji pytań i odpowiedzi (Q&A) na stronie Wydziału Sztuki, która ułatwiłaby studentom oraz kandydatom szybki dostęp do informacji i odpowiedzi na najczęściej powtarzające się pytania.

Zalecenia

brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia wynika bezpośrednio z misji i strategii Uczelni, wprowadzony do Uchwały Senatu nr 125.2020 z dnia 28 października 2020 r. Określa on cele, strategię i zakres działań. W Uczelni regularnie funkcjonuje również Rada ds. Jakości Kształcenia (RJK), Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia. Tym samym należy stwierdzić, że dla kierunku grafika wyznaczony został zespół osób, który sprawuje merytoryczny i organizacyjny nadzór nad kierunkiem studiów. Administracyjnie oraz organizacyjnie nadzór nad kierunkiem sprawuje Dziekan Wydziału wraz z Prodziekanem ds. studencko-dydaktycznych oraz powołanym przez Dziekana Pełnomocnikiem dla prowadzonego kierunku grafika. Zatwierdzanie oraz zmiany w programach odbywają się zgodnie z przyjętymi zasadami. Na kierunku innowacje dydaktyczne funkcjonują w zakresie podstawowym. Kształcenie na odległość odbywało się w trakcie pandemii. Obecnie Uczelnia kształcenie na odległość wykorzystuje do prowadzenia wybranych zajęć teoretycznych i szkoleń. Uwarunkowane jest to między innymi charakterem kierunku jakim jest grafika i którego zdalne nauczanie nie jest możliwe. Przyjęcie na studia odbywa się zgodnie z przyjętymi warunkami i kryteriami kwalifikacji kandydatów ustalonymi przez Senat. Na kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów w tym stosowanych metod kształcenia. Systematyczna ocena dokonywana jest w ramach wystaw semestralnych i końcoworocznych oraz otwartych obronach prac dyplomowych, jak również anonimowo przez studentów oceniani są dydaktycy. Podczas oceny oceniane są zarówno efekty pracy, efekty uczenia się, które powstały na poszczególnych zajęciach, ale także ich oryginalność. Spotkania podsumowujące efekty uczenia służą również w ocenie satysfakcji studentów z kierunku, na którym studiują. W tak przeprowadzanej systematycznej ocenie udział biorą interesariusze wewnętrzni w osobach kadry dydaktycznej zatrudnionej na kierunku grafika, studenci oraz interesariusze zewnętrzni, regularnie zapraszani na wystawy i przeglądy. Wnioski z systematycznej oceny powinny służyć do doskonalenia programu studiów i planowaniu strategicznym dla rozwoju kierunku. Niestety zespół oceniający zwrócił uwagę, że Zespół Jakości dla kierunku grafika nie funkcjonuje poprawnie. Zarówno Zespół ds. Jakości na kierunku jak również kadra i studenci, nie zwrócili uwagi, że prace dyplomowe na drugim stopniu nie posiadają w pracach pisemnych i artystycznych poszerzających efektów, które student nabył na pierwszym stopniu. Potwierdzeniem słabo funkcjonującego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Zespołu ds. Kierunku są również zalecenia wynikające z poszczególnych kryteriów. Tym samym jakość kształcenia na kierunku grafika nie jest poddawana cyklicznej wewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny nie są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni został wyznaczony zespół sprawujący nadzór merytoryczny nad kierunkiem grafika. Zakres obowiązków został określony w sposób przejrzysty. Zmiany oraz wycofywanie programu studiów dokonywane są w sposób formalny. Techniki kształcenia na odległość nie budzą zastrzeżeń. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki. Na kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, oparta o wyniki ankiet i przyjęte procedury. W systematycznej ocenie biorą udział: kadra, studenci. Wnioski z systematycznej oceny wykorzystywane są do doskonalenia programu studiów i w strategicznym planowaniu w zakresie

kształcenia na odległość. W związku z tym, że zespół oceniający wykazał nieprawidłowości w szczególności w odniesieniu do kryterium 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10 stwierdzić należy, że system zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do tworzenia i doskonalenia programu studiów nie działa skutecznie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie na kierunku grafika w sposób efektywny uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia do doskonalenia programu studiów
2. Zaleca się podjęcie uchwał naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości w przyszłości, będących podstawą do formułowania zaleceń